

RAPORT SAMOOCENY

OCENA PROGRAMOWA (PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI)

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Opolski

Plac Kopernika 11A, 45-040 Opole

1. Nazwa ocenianego kierunku studiów	POLITOLOGIA
2. Poziomy studiów	<ul style="list-style-type: none"> • studia pierwszego stopnia (licencjackie) • studia drugiego stopnia (uzupełniające magisterskie)
3. Forma studiów	studia stacjonarne
4. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki o polityce

Efekty uczenia się ocenianego kierunku dla każdego poziomu i profilu studiów

Instytut Politologii
Wydział Nauk Społecznych
Uniwersytet Opolski

Kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku studiów:

POLITOLOGIA

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia

Profil: ogólnoakademicki

Objaśnienie oznaczeń:

K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty uczenia się

W - kategoria wiedzy

U - kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych

P6S_ - efekty uczenia się w obszarze nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia (6. PRK)

01, 02, 03 i kolejne - numer efektu uczenia się

Symbol	Efekty uczenia się dla kierunku studiów POLITOLOGIA Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku studiów <i>Politologia</i> absolwent:	Odniesienie do efektów uczenia się w obszarze nauk społecznych
WIEDZA		
K_W01	Ma podstawową wiedzę z zakresu nauki o polityce, jej umiejscowienia w obrębie obszarów i dziedzin nauk społecznych oraz występujących relacji między nimi	P6S_WG
K_W02	Posiada podstawową wiedzę w zakresie dylematów współczesnej cywilizacji, związanych z podejmowanymi działaniami w obszarze struktur oraz instytucji politycznych, społecznych i medialnych, a także ekonomicznych, prawnych i kulturowych	P6S_WK

K_W03	Zna w podstawowym zakresie metodologię badań w naukach społecznych	P6S_WG
K_W04	Objaśnia podstawowe normy i reguły organizujące struktury oraz instytucje społeczne i polityczne (prawne, moralne)	P6S_WG
K_W05	Wskazuje źródła, naturę i zmiany prawidłowości rządzących strukturami i instytucjami, ze szczególnym uwzględnieniem twórczości człowieka jako twórcy kultury	P6S_WG
K_W06	Definiuje podstawowe pojęcia i regulacje z zakresu ochrony własności intelektualnej, prawa autorskiego oraz przedsiębiorczości indywidualnej	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	Identyfikuje i interpretuje zachodzące zjawiska społeczne, polityczne, ekonomiczne, prawne i kulturowe w oparciu o posiadaną wiedzę ze szczególnym uwzględnieniem nauki o polityce w obszarze nauk społecznych	P6S_UW
K_U02	Potrafi identyfikować, planować i z użyciem metod projektowych proponować odpowiednie rozwiązania złożonych i nietypowych problemów w obszarze społeczno-politycznym	P6S_UW P6S_UO
K_U03	Potrafi gromadzić, opracowywać oraz interpretować materiały źródłowe w obszarze nauk społecznych	P6S_UW
K_U04	Będąc świadomym potrzeby ustawicznego uzupełniania wiedzy i podnoszenia własnych umiejętności i kompetencji, potrafi ocenić wpływ sytuacji ekonomicznej, politycznej, prawnej i społecznej na podmioty i procesy w obszarze nauk społecznych	P6S_UU
K_U05	Biorąc udział w realizacji prac zespołów projektowych bądź indywidualnie potrafi kształtować proces własnego rozwoju i innych osób	P6S_UU
K_U06	Umie wykorzystywać odpowiednie środki i techniki cyfrowe (w tym z pogranicza ICT) w zakresie dot. polityki i bezpieczeństwa	P6S_UW
K_U07	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych i pisemnych na temat zagadnień z zakresu mediów oraz komunikowania w języku polskim oraz obcym	P6S_UK
K_U08	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do prowadzenia i analizowania projektów zawodowych w obszarze polityki i bezpieczeństwa	P6S_UO
K_U09	Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego, w tym podstawowymi terminami z zakresu nauki o polityce	P6S_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	Ma świadomość znaczenia nauk społecznych dla kształtowania więzi i postaw społecznych, co przejawia się w wyrażaniu krytycznej oceny posiadanej wiedzy	P6S_KK

K_K02	Jest przygotowany do pracy (również pod względem przestrzegania zasad etyki zawodowej) w organizacjach i instytucjach społecznych, politycznych, medialnych oraz w obszarze bezpieczeństwa	P6S_KR
K_K03	Jest zdolny do zorientowania się na doprecyzowanie priorytetów zawodowych, służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	P6S_KR
K_K04	Docenia znaczenie wartości demokratycznych oraz ma świadomość konieczności aktywności obywatelskiej	P6S_KO
K_K05	Ma świadomość poznawczego i praktycznego wymiaru zastosowania wiedzy naukowej, w szczególności z zakresu nauki o polityce	P6S_KK
K_K06	Wykazuje szczególną wrażliwość społeczną na rozmaite problemy życia codziennego, w tym dotyczących szeroko rozumianej przedsiębiorczości w życiu publicznym	P6S_KO

Instytut Politologii
Wydział Nauk Społecznych
Uniwersytet Opolski

Kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku studiów:

POLITOLOGIA

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Profil: ogólnoakademicki

Objaśnienie oznaczeń:

K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty uczenia się

W - kategoria wiedzy

U - kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych

P7S_ - efekty uczenia się w obszarze nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia (7. PRK)

01, 02, 03 i kolejne - numer efektu uczenia się

Symbol	Efekty uczenia się dla kierunku studiów	
	POLITOLOGIA	
	Po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku studiów <i>Politologia</i> absolwent:	
	WIEDZA	
K_W01	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu nauki o polityce, jej umiejscowienia w obrębie obszarów i dziedzin nauk społecznych oraz występujących relacji między nimi	P7S_WG
K_W02	Posiada rozszerzoną wiedzę w zakresie dylematów współczesnej cywilizacji, związanych z podejmowanymi działaniami w obszarze struktur oraz instytucji politycznych i społecznych, a także ekonomicznych, prawnych i kulturowych	P7S_WK
K_W03	Zna w pogłębionym stopniu teorię oraz zaawansowaną metodologię badań w naukach społecznych	P7S_WG

K_W04	Objasnia zaawansowane normy i reguły organizujące struktury oraz instytucje społeczne i polityczne (prawne, moralne i kulturowe)	P7S_WG
K_W05	Analizuje i interpretuje w zaawansowany sposób źródła, naturę i zmiany prawidłowości rządzących strukturami i instytucjami, ze szczególnym uwzględnieniem twórczości człowieka jako twórcy kultury	P7S_WG
K_W06	Definiuje pojęcia i regulacje z zakresu ochrony własności intelektualnej, prawa autorskiego oraz przedsiębiorczości indywidualnej w stopniu pogłębionym	P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	Identyfikuje i interpretuje zachodzące zjawiska społeczne, polityczne, ekonomiczne, prawne i kulturowe w oparciu o posiadaną wiedzę ze szczególnym uwzględnieniem nauki o polityce w obszarze nauk społecznych w sposób pogłębiony	P7S_UW
K_U02	Potrafi identyfikować, planować i z użyciem metod projektowych proponować innowacyjne odpowiednie rozwiązania złożonych i nietypowych problemów w obszarze administracji publicznej oraz trzeciego sektora	P7S_UW P7S_UO
K_U03	Potrafi gromadzić, opracowywać oraz interpretować materiały źródłowe z zakresu nauki o polityce oraz dokonywać ich krytycznej analizy	P7S_UW
K_U04	Będąc świadomym potrzeby ustawicznego uzupełniania wiedzy i podnoszenia własnych umiejętności i kompetencji, potrafi ocenić wpływ sytuacji ekonomicznej, politycznej, prawnej i społecznej na podmioty i procesy w obszarze nauk społecznych w sposób pogłębiony	P7S_UU
K_U05	Biorąc udział w realizacji prac zespołów projektowych potrafi samodzielnie kształtować proces własnego rozwoju i ukierunkowywać inne osoby w tej materii	P7S_UU
K_U06	Umie wykorzystywać odpowiednie środki i techniki cyfrowe (w tym z pogranicza ICT) w zakresie dot. zjawisk politycznych	P7S_UW
K_U07	Potrafi komunikować się w sposób zaawansowany z zróżnicowanymi kręgami odbiorców oraz prowadzić debatę ze szczególnym uwzględnieniem tematyki dot. zjawisk społecznych, politycznych, ekonomicznych, prawnych i kulturowych	P7S_UK
K_U08	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do prowadzenia i analizowania projektów zawodowych oraz kierować pracą zespołu	P7S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	Ma świadomość znaczenia nauk społecznych dla kształtowania więzi i postaw społecznych, co przejawia się w wyrażaniu krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz odbieranych treści	P7S_KK

K_K02	Jest przygotowany do pracy (rozwijania dorobku zawodu, podtrzymywania jego etosu oraz przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej) w organizacjach i instytucjach publicznych, w tym organach administracji publicznej oraz w trzecim sektorze	P7S_KR
K_K03	Jest zdolny do zorientowania się na doprecyzowanie priorytetów zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych i kulturalnych, służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	P7S_KR
K_K04	ocenia znaczenie wartości demokratycznych, ma świadomość i poczucie obowiązku aktywności obywatelskiej oraz inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	P7S_KO
K_K05	Ma świadomość poznawczego i praktycznego wymiaru zastosowania wiedzy naukowej, w szczególności z zakresu administracji publicznej i rozwoju regionalnego	P7S_KK
K_K06	Wykazuje szczególną wrażliwość społeczną na rozmaite problemy życia codziennego, inicjuje działania na rzecz interesu publicznego oraz myśli i działa w sposób przedsiębiorczy	P7S_KO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/ funkcja pełniona w uczelni
Sabina Baraniewicz- Kotasińska	mgr / asystent / członek Zespołu Jakości Kształcenia Instytutu Politologii UO
Bartosz Czepil	dr / adiunkt / członek Zespołu Jakości Kształcenia Instytutu Politologii UO
Adam Drosik	dr / adiunkt / zastępca Dyrektora Instytutu Politologii UO ds. kształcenia i dydaktyki
Grzegorz Haber	dr / adiunkt / przewodniczący Zespołu Jakości Kształcenia Instytutu Politologii UO
Małgorzata Kondziela	mgr / samodzielny referent / członek Zespołu Jakości Kształcenia Instytutu Politologii UO
Bartosz Maziarz	dr / adiunkt / członek Zespołu Jakości Kształcenia Instytutu Politologii UO
Marek Mazurkiewicz	dr / asystent / członek Zespołu Jakości Kształcenia Instytutu Politologii UO
Michał Niebylski	dr / adiunkt / członek Zespołu Jakości Kształcenia Instytutu Politologii UO
Wojciech Opioła	dr / adiunkt / zastępca Dyrektora Instytutu Politologii UO ds. nauki i współpracy z zagranicą
Magdalena Ozimek-Hanslik	mgr / asystent / członek Zespołu Jakości Kształcenia Instytutu Politologii UO
Tomasz Paradowski	mgr / starszy technik / członek Zespołu Jakości Kształcenia Instytutu Politologii UO
Lech Rubisz	dr / starszy wykładowca / Dyrektor Instytutu Politologii UO
Ewa Skrabacz	dr / adiunkt / członek Zespołu Jakości Kształcenia Instytutu Politologii UO

SPIS TREŚCI

Efekty uczenia się ocenianego kierunku dla każdego poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	8
Prezentacja uczelni.....	10
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	12
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	12
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	16
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.....	19
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry.....	24
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie.....	26
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku ..	28
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	29
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	31
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	34
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	35
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	40
Część III. Załączniki.....	43
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów.....	43
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	50

Prezentacja uczelni

Instytut Politologii jest jednostką organizacyjną Wydziału Nauk Społecznych, jednego z dziewięciu w strukturze Uniwersytetu Opolskiego. Do WNS przynależą także Instytuty: Nauk Pedagogicznych, Psychologii, Socjologii, Filozofii oraz Historii. Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dyscyplinie historia oraz doktora w dyscyplinach: nauki o polityce i filozofia. Na etapie rozpatrzenia jest wniosek o uprawnienia doktorskie w dyscyplinie pedagogika. Na Wydziale zatrudnionych jest 165 nauczycieli akademickich, w tym 90 ze stopniem doktora, 42 doktora habilitowanego oraz 19 z tytułem profesora. Na 15 kierunkach studiuje ponad 2500 Studentów.

Instytut Politologii został powołany 01.02.2004 roku w wyniku podziału Instytutu Nauk Społecznych, z którego wyłoniły się także Instytuty Filozofii i Socjologii. IP kontynuował badania w dyscyplinie nauki o polityce oraz kształcenie na, utworzonym w 1998 roku, kierunku politologia. Od powołania do dziś następował systematyczny rozwój IP w obydwu obszarach działania – nauki i kształceniu. W 2006 roku rozpoczęły się studia na kierunku stosunki międzynarodowe I stopnia a w 2009 również II stopnia. Ważnym momentem naszego rozwoju był rok 2009, kiedy to Wydział uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora w naukach o polityce i w konsekwencji utworzone zostały w tej dyscyplinie studia III stopnia. Aktualnie Instytut Politologii, realizując wydziałowe uprawnienia, prowadzi 6 kierunków studiów dziennych – trzy I stopnia oraz trzy I i II stopnia, na których w bieżącym roku akademickim kształcą się ponad 500 studentów. W Instytucie, jako pierwszym miejscu pracy, zatrudnionych jest 38 pracowników na stanowiskach naukowo-dydaktycznych, w tym 7 profesorów, 7 doktorów habilitowanych, 19 doktorów, 3 magistrów oraz 2 pracowników na stanowiskach administracyjnych.

Opolski ośrodek politologiczny, od końca lat 90. XX wieku do dziś, przeszedł podobną drogę jak inne, nawet te o długiej tradycji, zlokalizowane w największych polskich uniwersytetach. Początek tej drogi zaznaczyły: po pierwsze, ogromna popularność studiowania politologii, czy stosunków międzynarodowych; po drugie, nieadekwatność kadry akademickiej w stosunku do liczby studiujących, tym bardziej chętnych do studiowania. Nieadekwatność ta nie polegała tylko na liczebności kadry, ale również na profilu jej badań naukowych, często nie mieszczących się w granicach dyscypliny. W ostatnich kilku latach mamy do czynienia z sytuacją zgoła inną – stosunkowo nikłe zainteresowanie studiowaniem politologii i stosunków międzynarodowych i jednocześnie liczna, kierunkowo wykształcona kadra politologów ze stopniami i tytułami z dyscypliny. W rezultacie w niektórych uczelniach kierunki te zupełnie wygasły, nawet w uczelniach akademickich. Wszystkie ośrodki podjęły środki zaradcze dozwolone przez prawo – masowo zaczęto otwierać kierunki „okołopolitologiczne”.

Naszemu Instytutowi udało się utrzymać kierunki politologia oraz stosunki międzynarodowe. Było to możliwe dzięki umiędzynarodowieniu studiów. W programie Europa Master, realizowanym z Uniwersytetami w Dijon i Mainz od 2013 roku, na politologii II stopnia studiuje kilkadziesiąt osób z wielu krajów europejskich. Niebagatelne znaczenie w utrzymaniu obydwu kierunków ma również nasza akcja rekrutacyjna w szkołach z polskim językiem nauczania w Ukrainie i Białorusi. Kapitał rekrutacyjny z poprzedniej dekady, umiędzynarodowienie oraz otwarcie kolejnych czterech kie-

runków studiów umożliwiło rozwój kadry naukowo-dydaktycznej Instytutu. Od 2004 roku liczba zatrudnionych wzrosła ponad dwukrotnie, a kolejne awanse pozwoliły utrzymać zastępowalność, zwłaszcza w grupie samodzielnych pracowników naukowych. Do końca 2019 roku spodziewany jest w tej grupie skok ilościowy – od początku roku na wniosek ośmiu pracowników toczą się procedury habilitacyjne.

Sytuacja, w której znalazły się kierunki studiów politologicznych – nie tylko w Uniwersytecie Opolskim, co warto zaznaczyć – wymaga wdrażania procedur projakościowych, tych ogólnouczelnianych, jak również tych specyficznych dla poszczególnych kierunków kształcenia. Takie też zostały opracowane i wprowadzone w życie na wyznaczonych do oceny kierunkach.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Misję i cele strategiczne Uniwersytetu Opolskiego określa Strategia rozwoju Uniwersytetu Opolskiego na lata 2015–2020:

Uniwersytet jako wspólnota pracowników, studentów i doktorantów kieruje się poczuciem służby społeczeństwu, zasadami wolności nauczania oraz wolności twórczości artystycznej, a także wolności inicjowania i prowadzenia badań naukowych przydatnych do rozwoju otoczenia. Pragnie służyć zróżnicowanej kulturowo społeczności regionu, kraju i świata, kształcąc i wychowując kolejne pokolenia studentów. Rozwija kadry nauki w dążeniu do prawdy, w poszanowaniu uniwersalnych wartości oraz praw człowieka, w poczuciu odpowiedzialności za ich ochronę i rozwój. Buduje kulturę tolerancji, krytycznej refleksji i mądrej debaty nad istotnymi problemami współczesności

Koncepcja kształcenia wykazuje zgodność z misją obraną przez Uniwersytet Opolski. W wymiarze kulturowym - kształcenie na kierunku Politologia ma budować wśród studentów kulturę prowadzenia dialogu, wymiany myśli i odkrywania nowych punktów widzenia, z odrzuceniem stereotypowego myślenia i uprzedzeń. W wymiarze praktycznym - kształcenie w Instytucie Politologii nastawione jest na zaspokajanie potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego i ma przyczyniać się do jego rozwoju w sensie gospodarczym, społecznym i kulturowym. W wymiarze naukowym - kształcenie ma rozbudzać u studentów ciekawość naukową i zachęcać ich do prowadzenia oryginalnych badań naukowych i wzbogacania istniejącego stanu wiedzy. W wymiarze metodologicznym - kształcenie na kierunku Politologia ma wpisywać poszukiwania naukowe studentów w ramy metodologii badań społecznych. W wymiarze etycznym - kształcenie na kierunku Politologia opiera się na jasno wyartykułowanym kodeksie etycznym, którego filarami są: tolerancja, wolność myśli, odpowiedzialność i rzetelność naukowa.

Cele Uniwersytetu Opolskiego	Powiązanie koncepcji kształcenia na kierunku Politologia z celami UO
<p>Cel główny: Rozwój potencjału Uniwersytetu Opolskiego w skali krajowej i międzynarodowej w perspektywie 2015-2020</p>	<p>Na potrzeby realizacji kształcenia na kierunku Politologia, Instytut Politologii podejmuje stałe wysiłki w celu rozwijania swojego potencjału w wymiarze naukowym (m.in. poprzez pozyskiwanie grantów naukowych ze źródeł krajowych i międzynarodowych, publikowanie artykułów naukowych w renomowanych czasopismach krajowych i zagranicznych) i dydaktycznym (m.in. poprzez umiędzynarodowienie studiów politologicznych, unowocześnianie procesu kształcenia) i w ten sposób przyczynia się do wzmacniania pozycji UO na arenie krajowej i międzynarodowej.</p>

<p>Cel strategiczny I: Poprawa pozycji naukowej UO w krajowej i międzynarodowej sieci ośrodków badawczych</p>	<p>Koncepcja kształcenia na kierunku Politologia przewiduje, że kształcenie realizowane jest przez wykwalifikowaną kadre naukową, która prowadzi wysokiej jakości badania naukowe i uczestniczy w krajowym i międzynarodowym dyskursie naukowym poprzez publikowanie w renomowanych czasopismach naukowych oraz realizowanie projektów badawczych finansowanych przez polskie i zagraniczne instytucje.</p>
<p>Cel strategiczny II: Poprawa pozycji UO w krajowej i międzynarodowej sieci ośrodków kształcenia</p>	<p>Instytut Politologii wnosi wkład w umocnienie pozycji UO w krajowej i międzynarodowej sieci ośrodków kształcenia poprzez: unowocześnianie koncepcji kształcenia, internacjonalizację studiów, uruchamianie ponadnarodowych inicjatyw kształcenia (projekt Europa Master), wprowadzanie innowacyjnych metod kształcenia (design thinking, brainstorming, symulacje) oraz uruchamianie projektów pro jakościowych (m.in. Laboratorium Dydaktyki). Cel strategiczny jest też realizowany w formie doskonalenia kadry dydaktycznej. Stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników pozwala na aktywne reagowanie na zmieniające się potrzeby i oczekiwania studentów. Podkreślenia wymaga fakt, że od roku akademickiego 2015/2016 w Instytucie Politologii obowiązuje wewnętrzny system jakości kształcenia, stanowiący poszerzenie i uzupełnienie działań podejmowanych na poziomie uczelnianym oraz wydziałowym. Służy on: analizie zasobów ludzkich (kadry naukowo-dydaktycznej), podejmowaniu prac nad stworzeniem katalogu dobrych praktyk dydaktycznych; prowadzeniu hospicji zajęć dydaktycznych, prowadzeniu okresowych przeglądów programu kształcenia na kierunku Politologia.</p>
<p>Cel strategiczny III: Zwiększenie skuteczności działań Uniwersytetu Opolskiego w regionalnym, krajowym i międzynarodowym otoczeniu społeczno-gospodarczym</p>	<p>Instytut Politologii stale monitoruje zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy. Temu celowi służą działania Centrum Zawodowej Aktywizacji Studentów IP, w ramach którego sledzi się m.in. karierę absolwentów kierunku Politologia pod kątem spełniania oczekiwań pracodawców. Podkreślenia wymaga fakt, że w strukturze Instytutu Politologii działa Pracownia Analiz i Ekspertyz, która ma na celu wykorzystywać kwalifikacje i wiedzę pracowników Instytutu do zaspokajania popytu na badania i analizy wśród interesariuszy zewnętrznych (m.in. przygotowanie rekomendacji na zlecenie Komitetu Regionów UE oraz przygotowanie strategii <i>"Studia z przyszłością!"</i>). Jednocześnie pracownicy Instytutu Politologii wypełniają misję krzewienia wiedzy w otoczeniu społeczno-gospodarczym (m.in. projekt NCBiR <i>Bezpieczeństwo przede wszystkim!</i>).</p>
<p>Cel strategiczny IV: Zwiększenie zdolności pracowników UO do współdziałania w środowisku międzynarodowym</p>	<p>Instytut Politologii kładzie nacisk na rozwój kompetencji językowych wśród pracowników, aby w ten sposób zwiększać ich możliwości w zakresie upowszechnienia prowadzonych przez nich badań naukowych i włączania się w aktualnie prowadzony dyskurs naukowy w obszarze politologii (m.in. poprzez współpracę z partnerami z Brazylii czy Korei).</p>
<p>Cel strategiczny V: Przekształcenie systemu zarządzania Uniwersytetem w system zorientowany na cele i rezultaty</p>	<p>Proces kształcenia na kierunku politologia koncentruje się na wyznaczaniu jasno sformułowanych celów kształcenia (wyrażonych w efektach kształcenia) i monitorowaniu stopnia ich osiągnięcia. Przeprowadzane czynności ewaluacyjne są też zorientowane na wykrywanie barier, które utrudniają bardziej skuteczne realizowanie procesu kształcenia, co w Instytucie Politologii jest zadaniem Zespołu Jakości Kształcenia.</p>

Kształtowanie koncepcji kształcenia na kierunku Politologia jest procesem ciągłym i inkluzywnym. Ciągłym w tym sensie, że stale monitoruje się zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy. Temu celowi służy formułowanie współpracy z Radą Ekspertów IP, która służy pomocą i radą w konkretnych sytuacjach, ale również wspiera Instytut w wyznaczaniu celów średnio i długookresowych. Doskonałym przykładem współpracy z otoczeniem zewnętrznym jest realizacja projektu uruchomienia nowego kierunku studiów o profilu

praktycznym *Zarządzanie Publiczne*, co możliwe stało się dzięki wykorzystaniu wsparcia Ekspertów zewnętrznych i wewnętrznych. Podkreślenia wymaga fakt, że wyniki dotychczas zrealizowanych badań pokazują, że przygotowanie absolwentów kierunku Politologia nie budzi poważnych zastrzeżeń u pracodawców. Wykryte obiekcje stają się natomiast przedmiotem analizy, a następnie poddawane są ocenie Zespołu Jakości Kształcenia, który określa, czy i w jakim kierunku powinna nastąpić zmiana programu kształcenia.

Proces kształcenia realizowany na kierunku Politologia jest zorientowany na przekazywanie wiedzy i umiejętności z zakresu nauk społecznych. Kierunek politologia ma charakter interdyscyplinarny, co umożliwi rozwinięcie u absolwenta tego kierunku wielu kompetencji i predyspozycji poszukiwanych dziś na rynku pracy. Absolwenci uzyskują przygotowanie z obszaru marketingu politycznego, zasad dobrego rządzenia (good governance), polityki lokalnej i samorządu terytorialnego oraz ekonomii, co sprawia, że profil ich wykształcenia wpisuje się w oczekiwania stawiane przez pracodawców reprezentujących sektor publiczny, pozarządowy i prywatny. Proces kształcenia został zaprojektowany w taki sposób, aby wyposażyć absolwenta w podstawy zarządzania projektem. Absolwent nie tylko uzyskuje umiejętności z zakresu kompetencji miękkich i obsługi komputera oraz programów komputerowych, ale też zdobywa kompetencje językowe (wymagana jest znajomość języka obcego na poziomie B2) oraz umiejętność posługiwania się językiem specjalistycznym.

Sprofilowaniu absolwenta pod kątem określonych potrzeb rynku pracy służą specjalności. Studia licencjackie na kierunku Politologia dają każdemu studentowi możliwość wyboru jednej z trzech specjalności. Są nimi:

- Służby mundurowe – po wybraniu tej specjalności absolwent uzyskuje wiedzę i umiejętności odpowiadające większości efektów kształcenia przewidzianych dla szkolenia podstawowego w Policji,
- Studia europejskie – specjalność przygotowuje absolwenta do badania i analizowania procesu kształtowania i implementowania polityk publicznych na szczeblu europejskim,
- Doradztwo i zarządzanie polityczne – program kształcenia na tej specjalności zakłada przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań z zakresu public relations i marketingu politycznego.

Również na poziomie magisterskim istnieje możliwość wyboru spośród czterech specjalności. Są nimi:

- Regionalizm i samorząd – w ramach specjalności uzyskuje się przygotowanie do podjęcia pracy w samorządzie terytorialnym,
- Bezpieczeństwo międzynarodowe – rozwija kompetencje i wiedzę do prowadzenia analiz zjawisk występujących w obszarze bezpieczeństwa na świecie,
- Międzynarodowe stosunki ekonomiczne – specjalność przygotowuje do badania i analizowania współczesnych procesów ekonomicznych,
- Europa Master – specjalność, będąca autorskim pomysłem na realizację trójstronnego projektu europejskich studiów w Polsce, w Niemczech i we Francji*.

* Więcej o projekcie w punkcie 7. Raportu samooceny

W poniższej tabeli zaprezentowano wybrane oferty zatrudnienia pochodzące z regionalnego rynku pracy (stan na koniec marca 2019 roku), o które ubiegać się może absolwent kierunku Politologia, gdyż spełnia on główne wymogi, jakie przewidziano w ogłoszeniu o pracę dla kandydata aplikującego na dane stanowisko.

Stanowiska pracy	SPECJALNOŚCI NA KIERUNKU POLITOLOGIA					
	Na poziomie licencjackim			Na poziomie magisterskim		
	Służby mundurowe	Studia europejskie	Doradztwo i zarządzanie polityczne	Regionalizm i samorząd	Bezpieczeństwo międzynarodowe	Międzynarodowe stosunki ekonomiczne
Funkcjonariusz Policji	X				X	
Funkcjonariusz ABW	X				X	
Asystent w biurze europośla		X		X		
Specjalista ds. ewaluacji projektów			X	X		
Specjalista ds. marketingu			X			
Specjalista ds. Public Relations			X			
Rzecznik prasowy			X			
Specjalista ds. badań i analiz		X	X	X		X
Specjalista ds. obsługi projektów unijnych		X		X		X
Specjalista ds. zarządzania kryzysowego	X				X	
Asystent prywatnego detektywa	X					
Specjalista ds. komunikacji marketingowej			X			
Social Media Manager			X			

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Treści kształcenia na kierunku politologia, ich dobór oraz zakres stanowią fundament strategii Instytutu Politologii w odniesieniu do prowadzonego kierunku studiów I. i II. stopnia. Wnikliwy dobór treści kształcenia skorelowany jest z prowadzonymi przez pracowników Instytutu Politologii badaniami naukowymi. W ostatnich latach kadra naukowa Instytutu opublikowała szereg publikacji w renomowanych czasopismach i wydawnictwach o zasięgu międzynarodowym. Ponadto w Instytucie realizowanych jest obecnie wiele grantów naukowych, których obszar i tematyka są ściśle związane z prowadzonymi badaniami naukowymi Instytutu Politologii UO. Regularnie dokonywana analiza programu studiów, m.in. przez instytutowy Zespół Jakości Kształcenia oraz władze Instytutu, pod kątem jego aktualności, efektywności oraz zgodności ze standardami jest gwarancją nie tylko aktualności treści kształcenia, jak również z metodologią badań w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

Program studiów i realizowane treści kształcenia są typowe dla zakresu nauk o polityce, jednocześnie, w programie studiów, uwzględniona została unikalna specyfika regionalna tzn. pogranicza, który stanowi wyróżnik Śląska Opolskiego, co umożliwia prowadzenie badań na styku kultur, narodów i języków. Wpływy polskie, czeskie, niemieckie na nasz region, znajdują stałe odzwierciedlenie w badaniach naukowych pracowników Instytutu (grant *Wielokulturowość regionu a społeczeństwo obywatelskie i jakość rządzenia. Diagnoza sytuacji w województwie opolskim* (NCN/Sonata), projekt „Pradziad School Network” czy instytutowe czasopismo „Pogranicze”), jak również w programie studiów na kierunku politologia II. stopnia, m.in. poprzez specjalność „Regionalizm i samorząd”.

Program studiów na kierunku politologia I. i II. stopnia jest komplementarny z kierunkowymi efektami kształcenia, nad przestrzeganiem których, aktualnością i adekwatnością w odniesieniu do przepisów, czuwa wspomniany wcześniej, Zespół Jakości Kształcenia¹. Kierunkowe efekty kształcenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami, uzyskiwane są w trzech obszarach: wiedzy, umiejętności i kompetencji. Stopień realizacji poszczególnych efektów uzależniony jest od charakterystyki przedmiotu, w ramach którego dany efekt jest uzyskiwany. Kierunkowe efekty kształcenia, tj. K_W01, K_W03, K_W04, K_U01, K_U02 oraz K_K01, K_K04, są kluczowymi efektami dla kierunku Politologia na obu stopniach kształcenia. Zawiera się w ich treści myśl przewodnia, mająca przemożny wpływ na uzyskiwane efekty w zakresie wiedzy, kompetencji i umiejętności typowych, charakterystycznych dla zakresu nauk o polityce. Pozostałe kierunkowe efekty kształcenia, w oczywisty sposób, również odnoszą się swoim zakresem do nauk o polityce, niemniej jednak mają one szersze zastosowanie, którego celem jest komplementarność i uniwersalność kształcenia, w celu jak najlepszego przygotowania

1 Szczegóły dotyczące kierunkowych efektów kształcenia oraz pokrycia obszarowych efektów kształcenia przez kierunkowe efekty kształcenia, jak również odzwierciedleniem efektów w programie studiów, przedstawiają kolejno: Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku: Politologia I. i II. stopnia, Tabele pokrycia obszarowych efektów kształcenia przez kierunkowe efekty kształcenia dla kierunków I. i II. stopnia, programy studiów kierunku Politologia I. i II. stopnia oraz karty przedmiotów i zawarte tam efekty kształcenia w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji.

absolwentów kierunku Politologia I i II stopnia do wyzwań współczesnego rynku pracy oraz zadań i funkcji społecznych, które przyjdzie im pełnić.

Priorytetem Instytutu Politologii jest taki dobór metod kształcenia, aby były skupione na potrzebach i oczekiwaniach studentów, łącząc w sobie czynniki motywujące, kształcące oraz aktywizujące. Całe spektrum podejmowanych metod ma na celu umożliwienie studentom osiągnięcia jak najlepszych wyników w nauce, kształtowanie postaw obywatelskich oraz ugruntowanie potrzeby ustawicznego kształcenia i doskonalenia się. Metody kształcenia w Instytucie Politologii w pewnym zakresie stanowią nową jakość w odniesieniu do metod powszechnie stosowanych w ramach prowadzenia kierunków studiów w Uniwersytecie Opolskim. Jednym z takich wyróżników, z całą pewnością, jest podejście do sfery badawczej oraz wykształcenia w młodych ludziach cech, niezbędnych do podjęcia wzmoczonych wysiłków badawczo-naukowych na studiach II. i III. stopnia. Kompetencje badawcze, rozwój aparatu metodologicznego, wśród studentów na studiach I. stopnia, kształtowane i wzmacniane są przede wszystkim przez przedmioty kierunkowe, jednocześnie w programie studiów wprowadzone zostały przedmioty, których celem jest skupienie szczególnej uwagi na treściach i zagadnieniach dotyczących sfery stricte naukowej. Są to: *Wprowadzenie do badań naukowych* oraz *Seminarium dyplomowe*. Wspomagające w procesie tym jest również *Szkolenie z ochrony własności intelektualnej*. W odniesieniu do studiów II. stopnia na kierunku politologia, treści naukowo-metodologiczne, realizowane są również w ramach *seminarium magisterskiego* oraz proseminaryjnych zajęć z *Metodologii badań politologicznych*. Zwieńczeniem procesu wprowadzania i przygotowania studentów kierunku Politologia I. i II. stopnia w arkana świata nauki i badań jest możliwość czynnego udziału studentów w seminariach, sympozjach, badaniach i konferencjach organizowanych przez Instytut Politologii, jak również poprzez bezpośrednią, indywidualną pracę z promotorami i innymi pracownikami naukowymi Instytut, hołdując akademickiej zasadzie „mistrz-uczeń”, dostrzegając ogromny wkład studentów w rozwój Instytutu również na polu badawczym (m.in. badania *exit poll* dr. Adama Drosika).

W treściach programowych zawarte zostały również kompetencje językowe, jako jedne z tych, które mają szczególne znaczenie na rynku pracy. Rozwój kompetencji językowych studentów realizowany jest poprzez obowiązkowe zajęcia z lektoratu języka obcego nowożytnego, jak również, dodatkowo, poprzez specjalistyczny moduł translatoryjny, którego celem jest rozwinięcie specjalistycznych kompetencji językowych uwzględniających charakter i specyfikę kierunku studiów. Zajęcia translatoryjne prowadzone są przez pracowników naukowych Instytutu biegle posługujących się językiem obcym, ze szczególnym uwzględnieniem specjalistycznego języka obcego, charakterystycznego dla prowadzonych badań w ramach dyscypliny.

W Instytucie Politologii nie korzysta się ze sformalizowanych metod kształcenia na odległość, m.in. poprzez platformę e-learningową. Nie jest wykluczone, że w najbliższych latach, wraz z pojawieniem się nowych możliwości technologicznych, taka forma kształcenia zostanie wprowadzona do procesu kształcenia realizowanego w IP, jednakowoż można podejrzewać, iż nie zdominuje ona nigdy procesu kształcenia w Instytucie Politologii UO.

Instytut Politologii uwzględnia w swojej ofercie zróżnicowane potrzeby grupowe i indywidualne studentów. Widoczne jest to przede wszystkim na poziomie programów studiów, które przygotowywane i modyfikowane są z uwzględnieniem oczekiwań studentów (głównie w zakresie proponowa-

nych specjalności, przedmiotów ogólnouczeniowych). Zróżnicowane metody kształcenia umożliwiają realizację zindywidualizowanego podejścia, uwzględniającego specyfikę konkretnych grup czy też jednostek. Monitoring treści programowych, a także jakości kształcenia, który prowadzony jest w sposób ciągły w ramach prac Zespołu Jakości Kształcenia, pozwala zarówno na artikulację potrzeb studentów, jak i adekwatną reakcję na zgłaszane z ich strony postulaty.

Indywidualne ścieżki kształcenia w ramach studiów na kierunku politologia kształtowane są poprzez możliwość wyboru przedmiotów specjalności, kursów ogólnouczeniowych, a także seminarium dyplomowego. Dodatkowym elementem indywidualizującym ścieżkę kształcenia są oferty wyjazdów w ramach programów MOST i Erasmus+. Ze wskazanych możliwości mogą korzystać wszyscy studenci, zyskując sposobność samodzielnego kształtowania swojej ścieżki edukacyjnej. W uzasadnionych przypadkach studenci mogą wnioskować o realizację indywidualnych planów studiów i programów uczenia się (IPS), a także o możliwość studiowania według indywidualnej organizacji studiów (IOS)².

Instytut Politologii, zgodnie z zasadami przyjętymi na Uniwersytecie Opolskim, od wielu lat aktywnie działa na rzecz pełnego włączenia osób z niepełnosprawnością w sferę badawczo-dydaktyczną. Na uczelni funkcjonuje Biuro Osób Niepełnosprawnych. Działania o charakterze formalnym i organizacyjnym koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych, którym aktualnie jest pracownik Instytutu Politologii. Na uczelni realizowany jest projekt asystencki, umożliwiający pomoc osobom z niepełnosprawnością w realizacji procesu dydaktycznego – formy wsparcia dostosowywane są do indywidualnych potrzeb, m.in. specjalistyczne zajęcia z wychowania fizycznego, dostosowanie form potwierdzenia nabycia efektów kształcenia (wydłużenie czasu pisania egzaminu, korzystanie z pomocy dostosowanego sprzętu elektronicznego) czy program zagranicznej mobilności. Budynek IP jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością (podjazd, winda), a każdorazowo plan studiów jest weryfikowany pod kątem potrzeb konkretnych grup dydaktycznych z osobami z niepełnosprawnościami.

Szczegółowe rozwiązania dotyczące realizacji harmonogramu studiów przedstawiają kolejno: program studiów dla kierunku politologia I. i II. stopnia oraz plany zajęć poszczególnych lat studiów. Proces układania planów zajęć, którego celem jest uwzględnienie potrzeb studentów oraz takie zoptymalizowane ułożenie tygodniowego rozkładu zajęciowego, aby zarówno studenci i pracownicy Instytutu mieli możliwość prowadzenia badań naukowych, doskonalenia się i realizowania indywidualnych potrzeb. Zajęcia w ramach studiów w Instytucie Politologii realizowane są w niewielkich liczebnie grupach zajęciowych, dostosowanych do tematyki przedmiotów z zachowaniem tradycyjnego podziału na akademickie wykłady, ćwiczenia, laboratoria, konwersatoria oraz lektoraty. Nad ostateczną wersją planów zajęć, przyporządkowania grup zajęciowych, a nawet doboru grup zajęciowych do sal wykładowych i ćwiczeniowych czuwa Zespół Jakości Kształcenia oraz Dyrekcja Instytutu Politologii. Wszystkie tego typu działania mają jeden cel – takie dostosowanie procesu kształcenia, aby treści kształcenia zostały w pełni zrealizowane a założone efekty kształcenia osiągnięte. Zorientowanie procesu dydaktycznego na studentów oznacza również, iż kwestie techniczne, tj. układanie planów zajęć,

zostały rozwiązane w sposób systemowy, poprzez stałą kontrolę procesu układania planów, stały zespół planistów, którzy działają w sposób zorganizowany i metodyczny (unikamy działania i układania planów zajęć *ad hoc*).

Praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia na kierunku politologia (studia I. stopnia) i podlegają procesowi oceny i merytorycznego nadzoru ze strony Instytutu Politologii UO. Praktyka studencka jest realizowana do końca V semestru studiów i obejmuje swym zakresem 90 godzin. Procedura odbywania praktyk zawodowych na kierunku została opracowana przez Centrum Zawodowej Aktywizacji Studentów Instytutu Politologii (CZAS IP), które jest autorską instytucją, powołaną w ramach IP w 2009 r. CZAS wspomaga studentów w zdobywaniu dodatkowych umiejętności zawodowych, a tym samym umożliwia im lepszy start na rynku pracy. CZAS wspiera studentów w organizowaniu i realizowaniu praktyk (konsultacja merytorycznego zakresu praktyki, pomoc szkoleniowo-warsztatowa).

Zespół CZASu realizuje projekt „Programy Stażowe dla studentów Instytutu Politologii UO”, współfinansowany ze środków UE (Europejski Fundusz Społeczny POWR.03.01.00-00-S044/17). Studenci politologii od 2017 r. mają nie tylko możliwość realizacji czteromiesięcznych staży zawodowych, ale również wsparcia kompetencyjnego, dzięki udziałowi w zaawansowanym procesie walidacji kompetencji. CZAS IP również ma możliwość pozyskiwania informacji o aktualnych problemach i wyzwaniach, związanych z poziomem umiejętności i kompetencji społecznych konkretnych studentów i – docelowo – również kierunków, których są reprezentantami.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Przyjęcie na studia I i II stopnia na kierunku Politologia odbywa się zgodnie z uchwałą rekrutacyjną podejmowaną przez Senat Uniwersytetu Opolskiego, do której dołączana jest instrukcja dot. szczegółowych zasad i form rekrutacji³. Na cały pakiet ogólnouniwersyteckich informacji rekrutacyjnych składają się:

- Kierunki studiów UO w roku akademickim 2019/2020,
- Zasady doboru kandydatów na studia w roku akademickim 2019/2020,
- Warunki i tryb rekrutacji kandydatów na I rok studiów w roku akademickim 2019/2020 oraz zakres egzaminów wstępnych,
- Rekrutacja na studia drugiego stopnia 2019/2020,
- Przeliczanie ocen matur IB, EB i uzyskanych za granicą na oceny „nowej matury”,
- Harmonogram rekrutacji na kierunek lekarski w roku akademickim 2019/2020,
- Harmonogram rekrutacji letniej 2019/2020,

³ Aktualnie obowiązuje: Załącznik nr 1 do Uchwały Senatu UO nr 134/2016-2020 z dnia 29 listopada 2018 r.

- Wykaz kierunków studiów, na które laureaci określonych olimpiad przedmiotowych oraz konkursów będą przyjmowani na studia w Uniwersytecie Opolskim bez postępowania kwalifikacyjnego w latach 2019-2023⁴.

Szczegółowe zasady rekrutacji na kierunku „Politologia” zostały opracowane na podstawie rozwiązań ogólnouniwersyteckich:

Wymagania wstępne (oczekiwane kompetencje kandydata)

Kandydat na studia I stopnia musi być absolwentem szkoły ponadgimnazjalnej i mieć zdany egzamin maturalny udokumentowany świadectwem. O przyjęcia na te studia II stopnia mogą ubiegać się absolwenci studiów licencjackich.

Zasady rekrutacji

Podstawą rekrutacji na studia jest konkurs świadectw maturalnych. Rekrutacja odbywa się poprzez rejestrację w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK). Postępowanie kwalifikacyjne odbywa się na początku lipca, a w przypadku pozostania wolnych miejsc także we wrześniu w terminach ogłoszonych przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną i obejmuje kandydatów, którzy w terminie zarejestrują się w systemie IRK, wprowadzą wymagane dane i dokonają opłaty rekrutacyjnej. Wpłaty dokonuje zarejestrowany kandydat na indywidualne konto wygenerowane przez system IRK. Decyzja o przyjęciu zostaje generowana kandydatom zakwalifikowanym w momencie złożenia lub przesłania pocztą wymaganego kompletu dokumentów do komisji rekrutacyjnej.

Wymagania rekrutacyjne na I stopień studiów na kierunku Politologia

KANDYDACI Z „NOWĄ MATURĄ”

Wymagania kwalifikacyjne: konkurs świadectw

LP.	EGZAMIN MATURALNY			WAGA
	PRZEDMIOT	CZĘŚĆ	%PKT	
1	język polski	pisemna	Poziom podstawowy	0,375
			Poziom rozszerzony	0,50
2	Przedmiot do wyboru*	pisemna	Poziom podstawowy	0,375
			Poziom rozszerzony	0,50

Kandydat wybiera ocenę tylko z jednego poziomu.

* Dowolny przedmiot zdawany na maturze, za wyjątkiem j. polskiego.

KANDYDACI ZE „STARĄ MATURĄ”

Wymagania kwalifikacyjne: konkurs świadectw

LP.	PRZEDMIOT	OCENA	WAGA
1	język polski	Część pisemna matury	0,50

4 Pliki możliwe do pobrania ze strony: <http://uni.opole.pl/page/2213/akty-prawne-rekrutacji>

2	Przedmiot do wyboru**	Część pisemna matury	0,50
		Ocena końcoworoczna*	0,20

* Ocena końcoworoczna przeliczana jest na punkty zgodnie z tabelą umieszczoną w załączniku 4 Uchwały Senatu i będzie uwzględniana tylko w sytuacji, kiedy kandydat nie zdał pisemnego egzaminu maturalnego z tego przedmiotu.

** Dowolny przedmiot zdawany na maturze, za wyjątkiem j. polskiego.

Wymagania rekrutacyjne na II stopień na kierunku Politologia

Wymagania rekrutacyjne: konkurs dyplomów

JEDNOSTKA KWALIFIKACYJNA	WAGA
Ocena z dyplomu studiów pierwszego stopnia	1

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej określa ogólnouczelniana procedura SDJ-K-O-U14⁵ oraz procedura wydziałowa: SDJK-O-WNS-14⁶, a w przypadku zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów: ogólnouczelniana procedura SDJK-O-U15⁷ oraz procedura wydziałowa: SDJK-O-WNS-15⁸. Zawierają one szczegółową procedurę postępowania oraz wyznaczają w strukturze zarządczej konkretne osoby odpowiedzialne za podejmowanie decyzji o uznaniu efektów uczenia. W przypadku Wydziału Nauk Społecznych jest to Prodzikan ds. kształcenia i studentów oraz Dyrektor Instytutu Politologii. Procedura w praktyce operacyjnej jest realizowana zgodnie z podstawami prawnymi oraz sposobem postępowania ustalonym w ramach prac Wydziałowego Zespołu Doskonalenia Jakości Kształcenia, który pozytywnie ocenia jej stosowanie.

Ze względu na przyjęte na poziomie Instytutu Politologii zasady, warunki i trybu dyplomowania ogólnouczelniana procedura SDJK-O-U10⁹ oraz procedura wydziałowa: SDJK-O-WNS-10¹⁰, została uzupełniona o procedurę instytutową SDJK-O-WNS_IP-10, stworzoną w 2015 roku, a uaktualnioną w 2017 roku¹¹. W niej określone zostały tryb i warunki procesu dyplomowania, które na poziomie studiów licencjackich już od roku akademickiego 2008/2009 realizowane są zgodnie z autorską metodą,

5 Źródło: *Procedura określania i zaliczania różnic programowych*, <http://www.uni.opole.pl/biblioteka/docs/jakosckszt/SDJK-O-U14.doc>

6 Źródło: *Wydziałowa Księga Jakości: Procedury Jakości na Wydziale Nauk Społecznych*, <http://wns.uni.opole.pl/wp-content/uploads/2017/10/3-Wydzia%C5%82owa-Ksi%C4%99ka-Jako%C5%9Bci-WNS.docx>

7 Źródło: *Procedura uznawalności w Uniwersytecie Opolskim efektów uczenia się uzyskanych poza edukacją formalną*, <http://www.uni.opole.pl/biblioteka/docs/jakosckszt/SDJK-O-U15.doc>

8 Źródło: *Wydziałowa Księga Jakości: Procedury Jakości na Wydziale Nauk Społecznych*, <http://wns.uni.opole.pl/wp-content/uploads/2017/10/3-Wydzia%C5%82owa-Ksi%C4%99ka-Jako%C5%9Bci-WNS.docx>

9 Źródło: *Procedura procesu dyplomowania*, <http://www.uni.opole.pl/biblioteka/docs/jakosckszt/SDJK-O-U14.doc>

10 Źródło: *Wydziałowa Księga Jakości: Procedury Jakości na Wydziale Nauk Społecznych*, <http://wns.uni.opole.pl/wp-content/uploads/2017/10/3-Wydzia%C5%82owa-Ksi%C4%99ka-Jako%C5%9Bci-WNS.docx>

11 Źródło: *Procedura procesu dyplomowania w Instytucie Politologii UO*, <http://politologia.uni.opole.pl/procedura-procesu-dyplomowania-w-instytucie-politologii-uo/>

w ramach której seminarium dyplomowe to zajęcia specjalistyczne, realizujące indywidualne zainteresowania studentów pod kierunkiem promotora, na których wykorzystywana jest wiedza i umiejętności nabyte w trakcie studiów pierwszego stopnia. Przygotowanie pracy dyplomowej odbywa się na III roku studiów (V i VI semestr) w ramach seminarium dyplomowego. Seminarzyści pod kierunkiem promotora przygotowują opracowanie zbiorowe (pracę seminaryjną) na wybrany, wspólny temat. Wstęp, założenia i konstrukcję opracowania proponuje i ostatecznie przygotowuje promotor, natomiast autorami poszczególnych rozdziałów są seminarzyści. Poszczególne rozdziały liczą zwyczajowo od 15 do 20 stron. Praca seminaryjna może dotyczyć zarówno problematyki teoretycznej, jak i praktyki polityki, zagadnień ogólnych lub jednego zagadnienia szczegółowego, może mieć charakter multidyscyplinarny, interdyscyplinarny lub mieścić się tematycznie w ramach jednej subdyscypliny nauki o polityce. Rozdziały przygotowywane przez seminarzystów muszą spełniać rygory metodologiczne i warsztatowe właściwe dla tekstu naukowego, a pod względem treści odpowiadać poziomowi wiedzy i umiejętności absolwenta studiów pierwszego stopnia. Egzamin dyplomowy odbywa się w formie dyskusji uczestników seminarium na temat szczegółowych zagadnień poruszanych w pracach seminaryjnych z szerokim odwoływaniem się do wiedzy i umiejętności z różnych subdyscyplin nauk politycznych, przedmiotów przewidzianych programem studiów. Każdy uczestnik prezentuje tezę swojej pracy (rozdziału) i odpowiada na kierowane do niego pytania. Udział w dyskusji i odpowiedzi na pytania oceniane są przez trzysobową komisję w składzie przewodniczący, promotor i recenzent. Każdy uczestnik oceniany jest indywidualnie. Z egzaminu sporządzany jest protokół.

W przypadku studiów drugiego stopnia procedura dyplomowania instytutu nie zawiera uszczegółowień na tym poziomie, realizując bezpośrednio procedurę dyplomowania z poziomu wydziałowego. Zatem podstawowymi elementami procedury dyplomowania są realizowane w ramach seminarium magisterskiego oraz obrony pracy magisterskiej. Seminarium magisterskie, to zajęcia specjalistyczne, realizujące indywidualne zainteresowania studentów pod kierunkiem promotora, na których wykorzystywana jest wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w trakcie studiów drugiego stopnia. Seminarium magisterskie i przygotowywana w jego trakcie praca magisterska, powinno kształtować umiejętności formalne i merytoryczne stwarzające podstawy do podjęcia pracy naukowej. Seminarium magisterskie trwa trzy semestry w wymiarze 120 godz. Liczba uczestników nie może przekraczać 15. Egzamin magisterski składa się z co najmniej trzech pytań, które mogą dotyczyć pracy magisterskiej i odnosić się do wiedzy ze studiów. Egzamin odbywa się przed komisją wyznaczoną przez dziekana Wydziału w składzie: przewodniczący, promotor, recenzent. Z każdego egzaminu sporządzany jest protokół.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się odbywają się zgodnie z procedurami (ogólnouczelniana: SDJK-O-U05¹² oraz wydziałowa: SDJK-O-WNS-05¹³). Oceną stopnia osiągnięcia efektów zajmuje się w Instytucie Politologii zarówno Zespół Jakości Kształcenia, weryfikując w trybie ciągłym procedury i proces ich wdrażania oraz w trybie nadzoru Rada Pro-

12 Źródło: *Procedura weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz oceniania studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych*, <http://www.uni.opole.pl/biblioteka/docs/jakosckszt/SDJK-O-U05.doc>

13 Źródło: *Wydziałowa Księga Jakości: Procedury Jakości na Wydziale Nauk Społecznych*, <http://wns.uni.opole.pl/wp-content/uploads/2017/10/3-Wydzia%C5%82owa-Ksi%C4%99ka-Jako%C5%9Bci-WNS.docx>

gramowa kierunku Politologia oraz Dyrekcja Instytutu Politologii. Przyjęty model rozwiązań wynika z przyjętego w 2015 roku Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia Instytutu Politologii¹⁴. Proces sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów odbywa się w oparciu o dokumenty przygotowane przez poszczególnych pracowników, weryfikację kart przedmiotów i modułów, analizę wyników badań szczegółowych m.in. procesu ankietyzacji, hospitacji, jak też wsparcie udzielane przez Radę Ekspertów Instytutu Politologii. Prace etapowe są, zgodnie z procedurą archiwizowane przez pracowników, ale podstawowe informacje przekazywane są również do Laboratorium Dydaktyki Instytutu Politologii, które zostało utworzone w lutym 2018 roku i to właśnie ono będzie w niedalekiej przyszłości odpowiedzialne za przetwarzanie dokumentacji oraz proces jej weryfikacji, dzięki czemu możliwe będzie zaproponowanie konkretnych metod i rozwiązań dostosowanych do umiejętności prowadzących zajęcia, ale także oczekiwań konkretnych grup studenckich, a także, co oczywiste, do wymogów systemu jakości kształcenia w zakresie pozytywnej weryfikacji zakładanych efektów kształcenia¹⁵. Warto zauważyć, iż podejmowane przez prowadzących zajęcia na każdym ze stopni studiów są zróżnicowane i umożliwiają nabywaniu i weryfikacji osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej. Proces ten odbywa się nie tylko przy realizacji zajęć seminaryjnych (I i II stopień) i proseminaryjnych (II stopień), ale również w każdym z semestrów studiów w zakresie odpowiedniego sposobu prowadzenia zajęć (m.in. realizacja przez studentów projektów badawczych).

Sposobami oraz narzędziami monitorowania i oceny postępów studentów na różnych etapach studiowania są bieżące i semestralne raporty generowane z systemu USOS oraz przekazywane przez pracowników Dziekanatu, które umożliwiają podejmowanie działań zaradczych (w zakresie nadzoru sytuacyjnego) oraz działania doskonalące jakość kształcenia, zmierzające w kierunku wprowadzania konkretnych zmian w programach studiów, czego przykładem może być m.in. realizacja przedmiotu „Wprowadzenie do studiowania” na pierwszym poziomie studiów na kierunku Politologia.

Procesem weryfikacji doboru metod sprawdzania i oceniania efektów kształcenia zarządza Zespół Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi pracownicy Instytutu, posiadający wiedzę, umiejętności i kompetencje gwarantujący wysoki poziom efektywności. W trakcie cyklicznych spotkań Zespół, korzystając z narzędzi informatycznych dokonuje przeglądu i analizy dostępnych materiałów, w tym kart przedmiotów oraz matryc pokrycia efektów kształcenia oraz matryc efektywności metodycznej, a także ocen jakości kształcenia dokonanej przez studentów i formułuje zalecenia, z możliwością wdrożenia w kolejnych semestrach, dążąc do kontroli procesu dydaktycznego w zakresie metod realizacji zajęć oraz metod weryfikacji efektów kształcenia na każdym z możliwych kierunków, stopni kształcenia, modułów oraz przedmiotów. W zakresie praktyk zawodowych czynności te wykonują pracownicy Centrum Zawodowej Aktywizacji Studentów IP. Podobnie rzecz wygląda w przypadku monitoringu losów absolwentów, który prowadzony jest na poziomie ogólnouczeniowym przez Akademickie Centrum Karier UO, jednakże Instytut Politologii w trosce o jakość kształcenia realizuje również oddolne

14 *Wewnętrzny System Jakości Kształcenia Instytutu Politologii*, http://politologia.uni.opole.pl/wp-content/uploads/2017/01/System_jako%C5%9Bci_ksza%C5%82cenia_IP_UO.pdf

15 Źródło: strona projektu Laboratorium Dydaktyki IP: <http://politologia.uni.opole.pl/laboratorium-dydaktyki-instytutu-politologii/>

działania. W tym celu już dwukrotnie dokonano analizy losów absolwentów w ramach realizowanych projektów (*Absolwent 1.0* oraz *Absolwent 2.0*), z których uzyskane wyniki pozwalają Zespołowi Jakości Kształcenia prowadzić działania udoskonalające zarówno program kształcenia, jak też dokonywania skutecznej ewaluacji efektów kształcenia. Pracownicy CZASu IP, badając losy absolwentów, korzystają m.in. z portalu LinkedIn, przygotowuje opracowanie dot. ich aktualnego etapu rozwoju, co umożliwia podejmowanie dalszych analiz dot. doskonalenia jakości kształcenia, z uwzględnieniem miejsca i poziomu zaawansowania kariery zawodowej absolwentów.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

W ramach Instytutu Politologii Uniwersytetu Opolskiego zatrudnionych jest 14 samodzielnych pracowników nauki, 17 adiunktów, 3 asystentów (jeden urlopowany), 3 starszych wykładowców oraz dwóch pracowników administracyjnych. Wyraźnie widać, że struktura organizacyjna jest zbilansowana i umożliwia prowadzenie aktywnej polityki kadrowej, dostosowanej do strategii rozwoju uczelni i wydziału, co przekłada się na osiąganie licznych sukcesów indywidualnych i instytucjonalnych przez naszych pracowników.

Awanse naukowe kadry Instytutu Politologii w latach 2016-2019:

IMIĘ I NAZWISKO	STOPIEŃ / TYTUŁ	DATA UZYSKANIA
Nikołaj Iwanow	profesor	2016-10-20
Krzysztof Zuba	profesor	2016-10-12
Kamil Minkner	habilitacja	2019-02-20
Danuta Gibas Krzak	habilitacja	2016-12-12
Marek Chyliński	habilitacja	2016-07-15
Michał Niebylski	doktor	2017-09-21
Bartosz Maziarz	doktor	2016-06-03
Grzegorz Haber	doktor	2016-01-21

Dyrekcja Instytutu Politologii wdraża system wspierania i motywowania kadry, umożliwiając realizację planów rozwoju zawodowego, skoncentrowanych na wyrażanych potrzebach i oczekiwanych korzyściach, co zgodne jest z trendami obecnymi w zarządzaniu kapitałem ludzkim w jednostkach o podobnej wielkości oraz profilu. Pracownicy Instytutu mają możliwość współuczestniczenia w kształtowaniu planów indywidualnych planów rozwoju, co przejawia się w indywidualizowaniu aktualnych ścieżek rozwoju, związanych z bieżącymi działaniami (m.in. realizacja projektów badawczych, wyjazdów naukowych, potrzeba poszerzenia warsztatu dydaktycznego). Co istotne, konkretne

działania są inicjowane zarówno przez pracowników, jak też przez Dyрекcję, która stawia sobie za cel utrzymanie potencjału kadrowego, a klucz w tym widzi w pozytywnej różnorodności. W Instytucie Politologii dążenie do zrównoważonego rozwoju instytucjonalnego i indywidualnego jest niezwykle ważne, co przekłada się na atmosferę współpracy i wzajemnego zaufania. Rolą Dyrekcji jest stwarzanie odpowiednich możliwości, by wszyscy pracownicy mieli efektywne okazje rozwoju swoich kompetencji na wielu poziomach. Warto w tym kontekście zwrócić uwagę na konkretne sukcesy naszych pracowników: mgr Sabina Baraniewicz-Kotasińska uzyskała stypendium Komisji Fulbrighta i w sierpniu 2019 roku rozpocznie staż badawczy w Uniwersytecie Berkeley; czasopismo naukowe „Pogranicze” uzyska wsparcie w ramach ministerialnego programu rozwoju; dr Michał Niebylski w 2019 r., podczas Kongresu Politologii w Lublinie, otrzymał nagrodę Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych za najlepszą pracę doktorską; mgr Marcin Ociepa wraz z dr. Bartoszem Maziarem w październiku 2017 r., byli autorami opinii nt. odporności zewnętrznej Unii Europejskiej przygotowanej na zlecenie Komitetu Regionów UE, a dr Błażej Choroś poprowadził warsztaty na Europejskim Kongresie Rad Młodzieżowych w Słupsku w 2019 roku, w ramach współpracy z Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej w Polsce.

Pracownicy Instytutu są cenionymi dydaktykami; ich umiejętności zostały docenione przez Rektora Uniwersytetu, a Nagrodę Quality uzyskali dr Bartosz Maziarz (2018) oraz dr Grzegorz Haber (2014). Pracownicy biorą udział w szkoleniach i warsztatach, służących rozwijaniu konkretnych kompetencji dydaktycznych: *learning by doing*, *design thinking*, *grywalizacji*, *zarządzania projektami wg standardu IPMA*, czy też szkoleń posiadane już kompetencje językowe. Co istotne, większość pracowników Instytutu Politologii prowadzi lub deklaruje gotowość prowadzenia zajęć w języku obcym, ze szczególnym uwzględnieniem języka angielskiego. Należy wspomnieć o realizacji w Instytucie projektu *Laboratorium Dydaktyki*, który umożliwi nie tylko wsparcie pracowników w danej, bardzo konkretnej sytuacji, ale przede wszystkim wypracowanie stabilnych procedur i wymianę dobrych praktyk.

Pracownicy Instytutu są systematycznie oceniani w różnych wymiarach: poprzez ocenę okresową, przez bezpośrednich przełożonych, a także przez studentów. Szczególnie ta ostatnia ocena jest kluczowa dla zapewnienia odpowiedniej jakości realizowanych zajęć. W Instytucie Politologii przyjęto zasadę oceny przez studentów wszystkich zajęć po zakończonym semestrze, co sprzyja obiektywizacji wyników samego procesu. Uzyskane dane umożliwiają Dyrekcji, Zespołowi Jakości Kształcenia oraz samym pracownikom wprowadzanie zmian do procesu dydaktycznego i ukazują bieżące wyzwania, które stają się ważnym punktem odniesienia w procesie doskonalenia jakości kształcenia.

Warto odnotować, iż pracownicy Instytutu Politologii pełnią odpowiedzialne funkcje publiczne: mgr Arkadiusz Wiśniewski jest Prezydentem Opola; mgr Marcin Ociepa jest podsekretarzem stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Nowych Technologii. Z kolei profesor Markijan Malski w latach 2010-2014 był Ambasadorem Ukrainy w Polsce. W związku z charakterem studiów i w trosce o zapewnienie odpowiednio wysokiej jakości zajęć do grona współpracowników Instytutu, którzy prowadzą kursy specjalistyczne zaliczają się: mgr Patryk Jaki, sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, mgr Zbigniew Kubalańca, Wicemarszałek Województwa Opolskiego czy też podinspektor Witold Apolinarowski, Komendant Powiatowy Policji w Strzelcach Opolskich. Współpraca pomiędzy Instytutem Politologii a partnerami z otoczenia zewnętrznego: instytucji publicznych, przedsiębiorstw

i organizacji wsparcia biznesu oraz organizacji pozarządowych i mediów służy również wzmocnieniu potencjału kadrowego Instytutu i umożliwia wdrażanie efektywnych metod dydaktycznych, dopasowanych do oczekiwań interesariuszy z otoczenia zewnętrznego, ale także samych studentów, zgodnie z ideą przewodnią pozytywnej różnorodności.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Siedzibą Instytutu Politologii UO jest budynek Collegium Civitas im. Bolesława Wierzbiańskiego, położony w Opolu przy ulicy Katowickiej 89. Jest to nowoczesny, czterokondygnacyjny budynek z podpiwniczeniem, oddany do użytkowania w 2007 roku. Podkreślenia wymaga fakt, że budynek jest w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wyposażony jest w podjazd dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim. Innymi udogodnieniami jest winda, zapewniająca dostęp do każdego piętra oraz toalety (na każdej kondygnacji) przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Warto podkreślić, iż regułą jest, iż wszystkie zajęcia dydaktyczne studentów Instytutu Politologii odbywają się właśnie w Collegium Civitas, poza zajęciami realizowanymi przez jednostki zewnętrzne (m.in. lektoraty czy WF). Jest to istotne z perspektywy tworzenia harmonogramu zajęć, gdyż studenci realizują zajęcia dydaktyczne de facto w jednym budynku i nie muszą tracić czasu na poruszanie się pomiędzy obiektami.

Na wyposażeniu budynku znajduje się 21 sal dydaktycznych, liczących od 15 do 102 miejsc; 4 sale seminaryjne (o pojemności do 15 osób); sala audytorijna, oferująca 121 miejsc; pracownia komputerowa (z 23 stanowiskami), studio telewizyjne, Międzyinstytutowa Biblioteka Politologii, Socjologii i Filozofii, a także *Terrarium*, czyli pomieszczenie organizacji studenckich, zlokalizowane w centralnym punkcie budynku.

Zajęcia dydaktyczne przewidziane planem zajęć na kierunku Politologia realizowane są w 13 salach dydaktycznych, rozlokowanych na pierwszym (sale 111 i 112) i drugim piętrze (sale 202, 203, 204, 205, 206, 211, 212, 212A, 213, 214, 219), 2 salach seminaryjnych, znajdujących się na trzecim piętrze (sale 328, 329) oraz sali komputerowej mieszczącej się na parterze budynku (sala 16). Liczba sal dydaktycznych jest odpowiednia do potrzeb, lecz prowadzone są działania monitorujące i naprawcze m.in. dokonano infrastrukturalnego podziału jednej z sal wykładowych na dwie, mniejsze ćwiczeniowe. Wyposażenie sal wykładowych obejmuje: tablice magnetyczne suchościeralne, kilkustanowi-skowe stoły, krzesła, biurko dla wykładowców, szafki na pomoce dydaktyczne, a także żaluzje, służące zaciemnieniu pomieszczeń. Dodatkowo, niemal połowa pomieszczeń dydaktycznych (sale 112, 204, 206, 212, 212A, 219) ma na stałe zainstalowany sprzęt multimedialny, co umożliwia wykładowcom realizowanie zajęć przy użyciu nowoczesnych pomocy dydaktycznych. W pracowniach nie posiadających wbudowanego sprzętu multimedialnego istnieje możliwość podłączenia przenośnego projektora multimedialnego. W każdej sali dydaktycznej i seminaryjnej zapewniony jest dla studentów i pracowników naukowych dostęp do bezpłatnej i bezprzewodowej sieci internetowej (Education Roaming, Eduroam).

Pracownia komputerowa wyposażona została w stacjonarne komputery, pracujące w środowisku Windows 10 i posiadających podłączenie do sieci internetowej o wysokiej przepustowości. Instytut Politologii posiada spersonalizowany dostęp do platformy Office365 dla jednostek dydaktycznych, dzięki czemu studenci mają możliwość rozwijania swoich kompetencji w środowisku Word, Excel oraz PowerPoint¹⁶. Do dyspozycji studentów znajdują się również oprogramowania, które umożliwiają wyspecjalizowanie się w wąskiej dziedzinie (np. w obszarze statystyki, dzięki programowi statystycznemu SPSS lub w obszarze grafiki za sprawą aplikacji graficznej GIMP). Komputery są też wyposażone w oprogramowanie oparte na licencji OpenSource (np. LibreOffice). Pracownia komputerowa dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Studenci politologii, wykazujący zainteresowanie tematyką dziennikarstwa mogą korzystać z pracowni telewizyjnej i w niej rozwijać swój warsztat. Pracownia ta jest wyposażona w najnowocześniejszy sprzęt do produkcji i emisji programów: kamerę HD z osprzętem, oświetlenie, sprzęt audio oraz komputerowe stanowisko do montażu video i audio z takimi aplikacjami jak pakiet Adobe Audition i Adobe Production. Dodatkowo, w Studenckim Centrum Kultury znajduje się pracownia radiowa, w której prowadzi swoją działalność studencka rozgłośnia radiowa „Radio Sygnały”.

W budynku Collegium Civitas ma swoją siedzibę Międzyinstytutowa Biblioteka Politologii, Filozofii i Socjologii, co stanowi istotne udogodnienie dla studentów politologii, gdyż biblioteka ta nie tylko zapewnia bezpośredni dostęp do księgozbioru i czasopism, ale również daje komfortową przestrzeń do nauki i rozwijania zainteresowań. Korzystanie z księgozbioru odbywa się na zasadzie wolnego dostępu do półek. Układ księgozbioru został sprofilowany pod kątem kierunków prowadzonych w Instytutach Politologii, Socjologii i Filozofii, i ma zapewnić szybkie dotarcie do potrzebnych materiałów i informacji naukowych. Biblioteka dysponuje 74 miejscami dla czytelników oraz 5 stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu i e-źródeł. Czytelnicy mają możliwość skorzystania z elektronicznych źródeł, obejmujących: książki elektroniczne (ebrary, ibuk.pl, Mylibrary), pełnotekstowe, abstraktowe i bibliograficzne bazy danych (ważne dla politologów EBSCO, bazy Proquest, Springer i wiele innych), a także polskie katalogi i bazy danych: Bibliografia Zawartości Czasopism, KaRo, LEX-OMEGA, Przewodnik Bibliograficzny i inne¹⁷.

W Instytucie Politologii regularnie odbywa się ocena warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych z udziałem starostów kierunków prowadzonych w Instytucie Politologii. Ocenie tej są poddawane: sale dydaktyczne, dostęp do pomocy dydaktycznych, wyposażenie biblioteki i czytelnicy i inne elementy, które mają wpływ na warunki studiowania. Włączenie w proces oceny przedstawicieli środowiska studenckiego nie tylko demokratyzuje ten proces, ale również zwiększa jego efektywność, gdyż pozwala uzyskać cenne informacje, które następnie ukierunkowują działania na rzecz poprawy warunków do studiowania na kierunku politologia. Do działań, jakie podjęto w wyniku przeprowadzonych przeglądów, należy zaliczyć: wymianę dźwigu osobowego w 2018 roku oraz podzielenie sali 212 na dwie mniejsze.

16 Źródło: ipuo.onmicrosoft.com

17 Szczegółowy opis w załączniku, Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych ...

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

W Instytucie Politologii prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na wielu poziomach. Korzystając z doświadczeń i możliwości, jakie tworzy uniwersytecka Rada Gospodarcza¹⁸, powołaliśmy do życia Radę Ekspertów Instytutu Politologii¹⁹, w skład której wchodzi przedstawiciele trzech sektorów: administracji publicznej, biznesu i otoczenia gospodarczego oraz mediów i organizacji pozarządowych. Uznaliśmy, iż na aktualnym etapie rozwoju instytucjonalnego wsparcie ze strony otoczenia społeczno-gospodarczego jest niezbędne w efektywnym funkcjonowaniu w systemie szkolnictwa wyższego, biorąc pod uwagę posiadane doświadczenie oraz wyzwania, przed którymi stoi Instytut w kolejnych latach. Członkowie Rady Ekspertów pełnią funkcje doradcze i wspierają Zespół Jakości Kształcenia wiedzą i doświadczeniem w kluczowych momentach rozwoju m.in. przy wprowadzaniu zmian do programów studiów, wynikających ze zmieniających się uwarunkowań, ale także biorą udział w sesjach konsultacyjnych, dzięki czemu Instytut dysponuje wiedzą, stanowiącą kluczowy element budowania i udoskonalania efektywnej oferty dydaktycznej.

Współpraca z otoczeniem zewnętrznym realizowana była w przeszłości na różnych poziomach: studenckich praktyk zawodowych, prowadzeniu zajęć dydaktycznych przez pracowników reprezentujących instytucje zewnętrzne, ale również poprzez umożliwienie realizacji projektów eksperckich, dzięki którym Instytut pozyskiwał konkretną wiedzę, która była pomocna przy konstruowaniu programu studiów oraz jego doskonaleniu w ramach Zespołu Jakości Kształcenia IP. Należy tutaj wspomnieć o realizacji projektu *Studia z przyszłością!*, gdy dzięki wsparciu Urzędu Marszałkowskiego przeprowadzono serię wywiadów konsultacyjnych z otoczeniem zewnętrznym, co zaowocowało opracowaniem strategicznego dokumentu w zakresie jakości kształcenia oraz autorskim pomysłem konsultacji eksperckich w ramach Zintegrowanego Programu Rozwoju UO udało się opracować koncepcję i pełną dokumentację nowego kierunku praktycznego, czyli *Zarządzanie publiczne*²⁰. Dzięki pozyskaniu do współpracy ekspertów z różnych dziedzin i sektorów, bazując na ich doświadczeniu i posiadanej wiedzy, udało się agregować i konstruktywnie zsyntetyzować znaczne partie materiału, będącego kluczowym elementem analizy dla ZJK IP m.in. w zakresie organizacji praktyk zawodowych, wyzwań związanych z prowadzeniem zajęć dydaktycznych, czy też doświadczeń pracodawców związanych z procesem wdrażania studentów i absolwentów do pełnienia funkcji zawodowych w konkretnym środowisku pracy. Pozyskana wiedza pozwoliła nie tylko uruchomić dobrze przygotowany nowy kierunek studiów, ale umożliwiła udoskonalenie już istniejących (proponując nowy model praktyk zawodowych, większe wsparcie pracowników zewnętrznych w procesie dydaktycznym oraz stworzenie bazy eksperckiej).

Warto nadmienić, iż efekty współpracy są symetryczne, gdyż Instytut Politologii jest instytucją, która wspiera otoczenie zewnętrzne w realizacji bieżących działań (m.in. konsultacje i przygotowywanie ekspertyz, a także zaangażowanie studentów Instytutu w rozwijanie działalności instytucji), ale

18 Rada Gospodarcza Uniwersytetu Opolskiego, <http://uni.opole.pl/page/103/rada-gospodarcza>

19 Aktualny skład i materiały z konsultacji: <http://politologia.uni.opole.pl/rada-ekspertow-instytutu-politologii/>

20 Więcej informacji na stronie: <http://zintegrowany.inkubator.uni.opole.pl/instytut-politologii/>

również przyjmuje charakter strategiczny (m.in. włączenie się pracowników Instytutu w przygotowanie Strategii Rozwoju Opola do 2030 roku), realizacji misji krzewienia wiedzy w otoczeniu społecznym (m.in. projekt NCBiR *Bezpieczeństwo przede wszystkim!*, czy wizyty uczniów, a nawet przedszkolaków w Instytucie), a także walory czysto praktyczne (m.in. współpraca z policją przy realizacji ćwiczeń antyterrorystycznych KOCIOŁ-18, w trakcie których służby miały możliwość “przejąć kontrolę” nad budynkiem Collegium Civitas w ramach symulowanego ataku). Należy również wspomnieć o typowo partnerskich projektach, w ramach których Instytut oferuje wsparcie, ale również sam je otrzymuje np. z Fundacją HumanDoc realizujemy projekt, dzięki wsparciu Ministerstwa Spraw Zagranicznych uzyskanego w konkursie „Edukacja globalna”, dzięki czemu od przyszłego roku akademickiego w ramach studiów na kierunku Politologia zostanie uruchomiony moduł „Global studies”²¹. Dydaktycy, odpowiedzialni za przygotowanie modułu mieli możliwość wzięcia udziału w sesjach konsultacyjnych z ekspertami, a także wyjechać do Jordanii i Norwegii, by z bliska obserwować możliwości realizacji projektu. Należy również zwrócić uwagę na coroczny konkurs *Młody Samorządowiec* organizowany wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Opolskiego, kiedy w trakcie całodziennego maratonu zadań grupowych licealiści mają możliwość zobaczyć, jakie metody dydaktyczne są wykorzystywane w Instytucie Politologii na co dzień.

Zaprezentowane działania, w ramach których występuje synergia celów, interesów, ale również potrzeb stanowią jedne z najważniejszych elementów pełnej i owocnej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, które ukazuje strategiczny charakter działań Instytutu Politologii UO. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, dzięki której można nie tylko konstruować, realizować, ale również stale doskonalić elementy procesu kształcenia jest efektywna, potrzebna i niezbędna, dlatego z pewnością będzie kontynuowana w kolejnych latach.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia w Instytucie Politologii Uniwersytetu Opolskiego odgrywa jedną z kluczowych ról w procesie rozwoju instytucjonalnego. Po pierwsze, program kształcenia na kierunkach stosunki międzynarodowe i politologia ma w swoich celach również przygotowanie studentów do funkcjonowania na międzynarodowym rynku pracy lub do pracy w instytucjach prowadzących aktywną działalność międzynarodową (instytucje samorządowe i rządowe, korporacje międzynarodowe, media ogólnopolskie, fundacje, stowarzyszenia, agencje PR, itp.). Po drugie, trwałym trendem, obserwowanym również w Instytucie Politologii UO jest rosnąca liczba studentów z zagranicy, podejmujących studia zarówno w ramach okresowej mobilności międzynarodowej (programy Erasmus+) jak i w normalnym trybie. W związku z tym prowadzone są działania idące naprzeciw tym procesom: ujmowanie w programie studiów zajęć z języka obcego oraz kursów prowadzonych w obcych językach, organizowanie seminariów, wykładów, warsztatów, do prowadzenia których zapraszani są eksperci z zagranicy, zatrudnianie pracowników naukowo-dydaktycznych z innych kra-

21 Projekt *Wprowadzenie edukacji globalnej do systemu kształcenia studentów dziennikarstwa i politologii*, nr 436/2018/M, https://www.msz.gov.pl/pl/ministerstwo/konkursyministra/wyniki_konkursu__edukacja_globalna_2018_

jów, organizacja mobilności międzynarodowej dla studentów i kadry, organizacji międzynarodowych studenckich warsztatów, konferencji, szkoleń, angażowanie studentów w projekty dydaktyczne i naukowe o charakterze międzynarodowym.

W programach studiów prowadzonych przez Instytut Politologii stosowane są trzy narzędzia służące umiędzynarodowieniu kształcenia:

- nauka języka obcego
  - I poziom studiów: 120 godzin realizowanych w ciągu dwóch semestrów (sem. IV i V). Kurs języka obcego kończy się egzaminem (razem 7 punktów ECTS).
  - II poziom studiów: nie prowadzi się nauki języka obcego, z wyjątkiem specjalności Europa Master, prowadzonej w języku angielskim, w ramach której prowadzone są zajęcia z języka niemieckiego, francuskiego oraz polskiego jako języka obcego dla obcokrajowców.
- kursy specjalistyczne prowadzone w języku obcym (translatoria, na I poziomie 30h w semestrze VI, a na II poziomie 15 godzin realizowanych w semestrze IV;
- specjalności prowadzone w języku obcym.

Specjalność „Europa Master” na kierunku magisterskim „Politologia” jest unikatowym przykładem jedynych w Polsce oraz Europie Środkowej studiów trójstronnych w obszarze nauk politycznych, ze szczególnym uwzględnieniem studiów europejskich. Projekt studiów, określanych jako „studia weimarskie” narodził się z wieloletniej intensywnej współpracy między Uniwersytetem Opolskim, Uniwersytetem im. J. Gutenberga w Moguncji (Niemcy) oraz Uniwersytetem Burgundzkim w Dijon (Francja). Założeniem przy konstrukcji programu studiów było kształcenie studentów z różnych państw, którzy w toku studiów przebywaliby kolejno w poszczególnych uczelniach, realizując program kształcenia, jak również nabywając kulturowych i społecznych kompetencji do funkcjonowania w środowisku wielonarodowym i wielokulturowym. W efekcie powstał program „Europa Master”, który corocznie rekrutuje poprzez uczelnie partnerskie studentów z państw Europy, jak również USA i Kanady. W ramach programu studenci studiują 1 semestr w Opolu, następnie w Moguncji, a potem w Dijon. W czwartym semestrze przewidziane są praktyki oraz seminaria magisterskie, w ramach których studenci finalizują swoje prace magisterskie na wybranej przez siebie uczelni. Program „Europa Master” skutkuje zatem wymiernym poziomem europeizacji swoich studentów, a następnie absolwentów, bowiem kształci w treściach europeistycznych, promuje praktyki w instytucjach związanych z UE, wymaga intensywnej pracy w kilku językach obcych (j. angielski oraz j. francuski jako języki wykładowe oraz j. polski i j. niemiecki jako języki lektoratów), inspiruje studentów do działania w nowych środowiskach akademickich uczelni partnerskich oraz do integracji w ramach komunikacji wielokulturowej. W efekcie, absolwenci programu „Europa Master” znajdują zatrudnienie w prestiżowych instytucjach publicznych i prywatnych. Z dydaktycznego punktu widzenia program „Europa Master” jest unikatowy bowiem łączy spójnie 3 odmienne systemy akademickie trzech państw, osiągając sprawność proceduralną między trzema uniwersytetami. Te aspekty zostały docenione w trakcie poprzednich akredytacji Polskiej Komisji Akredytacji oraz przez Program Akredytacji „Studia z Przyszłością”, który w 2016 roku przyznał programowi Certyfikat za innowacyjność oraz nowoczesność.

Warto zwrócić uwagę na proces mobilności w ramach programu Erasmus+²², ze szczególnym uwzględnieniem wymian z krajami spoza Europy w ramach mobilności KA107.

Rok akademicki	Studenci wyjeżdżający	Studenci przyjeżdżający	Wyjazdy pracowników akademickich	Przyjazdy pracowników akademickich
2015/2016	19	17	13	3
2016/2017	28	32	12	5
2017/2018	31	29	10	3

W ubiegłych latach Instytut Politologii odwiedzili badacze m.in. z Brazylii, Korei, Japonii, Niemiec, Słowacji, Węgier, Rumunii, Czarnogóry czy Macedonii, biorąc udział nie tylko w wydarzeniach o charakterze naukowym (seminaria, konferencje), ale także dydaktycznym i szkoleniowym. W ramach bieżących działań dydaktycznych zajęcia w Instytucie Politologii prowadzący wykładowcy z zagranicy – z Czech oraz Ukrainy.

Proces umiędzynarodowienia jest monitorowany oraz oceniany, poprzez coroczne raporty pracowników ze współpracy z zagranicą. W obszarze tym w ostatnich latach dostrzegamy znaczący progres, zarówno w ocenie kompetencji studentów podejmujących różne formy kształcenia międzynarodowego (mobilności, zagraniczne wyjazdy studyjne, zaangażowanie w międzynarodowe projekty badawcze) jak i kompetencji nauczycieli akademickich (np. wzrost liczby publikacji naukowych w języku angielskim, wzrost uczestnictwa w międzynarodowych konferencjach).

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

W procesie kształcenia realizowanym przez Instytut Politologii, na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych przez Instytut, potrzeby studenta postawione są w centrum procesu. Przygotowane programy studiów, specjalności, zajęć modułowych w połączeniu z przedsięwziętymi rozwiązaniami w strukturze Instytutu oraz jego modelu funkcjonowania, powodują, iż wsparcie studentów realizowane jest na każdym etapie, począwszy od momentu rozpoczęcia studiów, aż do ich zakończenia na poziomie I, II oraz III stopnia.

W Instytucie Politologii wspieranie każdego z obszarów rozwoju studentów, tj. naukowego, społecznego i zawodowego, realizowane jest na wielu poziomach. Dla jednostki akademickiej priorytetowym obszarem wsparcia studentów jest obszar naukowo-dydaktyczny. Władze Instytutu Politologii oraz kadra naukowo-badawcza, poza wykorzystywaniem zróżnicowanych, niejednokrotnie – nowatorskich, metod dydaktycznych podczas realizowania zajęć dydaktycznych i przekazywania wiedzy, pobudzania ciekawości badawczej studentów oraz szeroko rozumianego wspierania rozwoju intelektualnego, podejmuje wzmożone wysiłki, w celu ciągłego polepszania wszechstronnego rozwoju oso-

²² Instytut Politologii ma podpisanych 38 umów w ramach programu Erasmus+.

bistego, zgodnego z wielowiekową tradycją akademickości i instytucji Uniwersytetu. Wsparcie o charakterze naukowym realizowane jest przede wszystkim w ramach przedmiotów:

na kierunku Politologia I stopnia:

- Wprowadzenie do badań naukowych w wymiarze 45 godzin (semestr IV)
- Seminarium dyplomowe w wymiarze 60 godzin (semestr V i VI)

na kierunku Politologia II stopnia:

- Metodologia badań politologicznych (proseminarium) w wymiarze 60 godzin (semestr I)
- Seminarium magisterskie w wymiarze 90 godzin (semestr II, III i IV)

oraz w formie metod i technik pracy naukowej, wykorzystywanych w ramach pozostałych jednostek dydaktycznych.

Poza wsparciem realizowanym w sposób stricte zorganizowany i ustrukturyzowany przez programy studiów, rozwój naukowy studentów możliwy jest i wspierany poprzez czynny ich udział w konferencjach naukowych oraz panelach dyskusyjnych, wyjazdach studyjnych, w tym również zagranicznych, publikacjach naukowych. Wszystkie tego typu działania o „miękkim” charakterze, możliwe są dzięki zaangażowaniu kadry naukowo-badawczej, wsparciu kadry administracyjnej Instytutu oraz przede wszystkim prężnie działającemu, mającemu ponad 20-letnią historię, Studenckiemu Kołu Naukowemu Politologów oraz studenckiemu samorządowi wydziałowemu Wydziału Nauk Społecznych. Dzięki owocnej i trwałej współpracy pomiędzy Instytutem Politologii a SKNP, świadomości kadry naukowo-dydaktycznej i administracyjnej, przykładaniu dużej uwagi do metod dydaktycznych, wykorzystywanych podczas zajęć, ich celu i zasadności, indywidualnemu podejściu do studenta, hołdowaniu zasadzie „mistrz-uczeń”, możliwa jest implementacja rozwiązań i koherentne udzielanie wsparcia studentom na niwie naukowej. Co istotne, dzięki prowadzonym działaniom już na etapie przed podjęciem studiów (m.in. w szkołach i regionach np. warsztaty metodyczne *Laboratorium Demokracji* realizowane dzięki wsparciu MSZ na Białorusi) przyszli studenci mają okazję przekonać się o wysokim poziomie jakości kształcenia w Instytucie. Studenci mają również możliwość wymiany studenckiej w ramach krajowego programu „MOST”, jak również skorzystania z bogatej oferty wymian międzynarodowych w ramach programu „Erasmus+”, koordynowanego przez ogólnoakademicka komórkę - biuro „Erasmus+”²³.

Równie istotne, co wsparcie naukowe, jest wspieranie rozwoju młodzieży akademickiej na stopie zawodowej i społecznej. W tych sferach kluczowe jest funkcjonowanie od 2009 r., w ramach struktury Instytutu Politologii, Centrum Zawodowej Aktywizacji Studentów (dalej: CZAS)²⁴. Jednostka ta ma na celu koordynowanie całego programu praktyk, wszystkich studentów studiujących na kierunkach prowadzonych przez Instytutu Politologii, doradztwo zawodowe, consulting. Poza bieżącym działaniem CZASu, od listopada 2017 r., studenci studiów I stopnia Instytutu Politologii, zostali objęci dodatkowym wsparciem poprzez system płatnych 4-miesięcznych staży. Zorganizowanie komplementarnego systemu płatnych staży w Instytucie Politologii, możliwe było dzięki pozyskaniu finansowania zewnętrznego w postaci grantu „Programy Stażowe dla studentów Instytutu Politologii UO” współfi-

23 Więcej, zob. <http://hello.uni.opole.pl/erasmusplus/>.

24 Więcej nt. działań Centrum Zawodowej Aktywizacji Studentów Instytutu Politologii, zob. www.czas.uni.opole.pl.

nansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego²⁵. Projekt stażowy realizowany będzie do września 2019 r. Z tego rodzaju wsparcia w latach 2018-2019 skorzystało ponad 130 studentów Instytutu Politologii, kształcących się na studiach I stopnia. Program ten wspiera studentów w poszukiwaniu własnej drogi zawodowej oraz pozwala oswoić się z rynkiem pracy. Ponadto, zespół badawczy pracowników Instytutu Politologii, w 2016 roku, przygotował, na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, raport „Studia z przyszłością”, w którym to szczegółowej analizie poddano sytuację młodych ludzi na rynku pracy, losy zawodowe absolwentów Instytutu Politologii oraz dokonano próby wizualizacji przyszłości w odniesieniu do szans i zagrożeń dla absolwentów studiów na rynku pracy. Przeprowadzone badania, których efekt opisany jest w ww. raporcie, stanowią dodatkową praktyczną wartość, dzięki której kadra naukowo-dydaktyczna cechuje się badawczym, praktycznym zapleczem, które wykorzystywane jest na co dzień w udzielaniu wsparcia zawodowego studentów.

Wsparcie społeczne i organizacyjne realizowane jest w sposób ciągły poprzez aktywne funkcjonowanie dwóch sekretariatów Instytutu Politologii, w tym jednego zorientowanego tylko na sprawy i problemy studentów. Sekretariat studencki czynny jest we wszystkie dni tygodnia, z wyłączeniem śród. Wynika to z faktu, iż środa w Uniwersytecie Opolskim, przeznaczona jest na administracyjną obsługę procesu kształcenia (USOS, obieg dokumentacji, etc.). Studenci mają możliwość bezpośredniego kontaktu ze wszystkimi pracownikami Instytutu osobiście, m.in. poprzez system konsultacji, które każdy pracownik naukowo-badawczy, zobowiązany jest prowadzić dwa razy w tygodniu, w wymiarze min. 45 minut każde²⁶. Pomimo prowadzenia obowiązkowych konsultacji, pracownicy Instytutu Politologii, dostępni są dla studentów każdorazowo przed i po zakończeniu zajęć dydaktycznych. Dodatkowym kanałem komunikacji, znacznie ją ułatwiającym, są służbowe adresy mailowe wszystkich pracowników UO. Dzięki dużemu zaangażowaniu i dostępności kadry naukowo-badawczej IP w kontakty i wsparcie studentów, władze Instytutu podjęły decyzję o rezygnacji z typowych dla środowiska akademickiego roli „tutorów” dla studentów pierwszych lat, ponieważ formuła ta była dalece niewystarczająca i archaiczna w odniesieniu do nowoczesnego prowadzenia studiów, dydaktyki i relacji na linii student-wykładowca-Instytut, które praktykowane jest w Instytucie Politologii.

Swoistą nową jakość we wspieraniu studentów i otrzymywaniu z ich strony feedbacku, dzięki któremu można na bieżąco reagować, szukać rozwiązań i je implementować w strukturę i działania Instytutu, stanowi Rada Starostów, powołana w lutym 2019 r. Rada ta składa się z starostów wszystkich lat kierunków studiów prowadzonych przez Instytut Politologii i jest ciałem opiniotwórczo-doradczym dla Dyrekcji oraz Zespołu Jakości Kształcenia IP, który pracuje nad spójnością i jakością procesu uczenia. Priorytetem jest podnoszenie jakości procesu nauczania w Instytucie Politologii, a nie byłoby to możliwe do zrealizowania bez współpracy z gronem studentów, których opinie i uwagi są agregowane i przekuwane w rozwiązania, mające na celu wyeliminowanie ewentualnych błędów oraz podniesienie poziomu kształcenia.

25 Kwota dofinansowania: 1 638 312 zł, POWR.03.01.00-00-S044/17.

26 Zarządzenie Prorektor ds. kształcenia i studentów nr 5/2018.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

W trosce o publiczny dostęp informacji Instytut Politologii prowadzi działania komunikacyjne w dwóch formach:

- dynamicznej, za pośrednictwem „szybkich” kanałów dostępu, ze szczególnym uwzględnieniem mediów społecznościowych;
- statycznej, która umożliwia stały dostęp do treści i informacji nie podlegających ciągłym zmianom (strona WWW oraz system USOS).

Podział został dokonany w celu polepszenia jakości dostępu do informacji poprzez dostarczenie wszystkim potencjalnym odbiorcom szybkiego, niezawodnego i intuicyjnego kanału przekazywania informacji. W ramach przeprowadzonych analiz (m.in. dwukrotnego badania działań Public Relations Instytutu Politologii²⁷) wyodrębniono specyficzne grupy docelowe (studenci, pracownicy, uczniowie, interesariusze zewnętrzni, inni), powołano Zespół ds. Agregacji i Monitorowania Informacji, który opracował zasady polityki informacyjnej Instytutu Politologii, zgodnie z którą podstawową platformą wymiany informacji jest strona internetowa Instytutu, której treść jest agregowana przez kategorie tematyczne: instytut, kandydat, student, nauka i kontakt²⁸. Jest to statyczna forma komunikacji dla głównych grup odbiorców i stanowi fundament informacyjny. Zamieszczane są najważniejsze informacje, do których dostęp uzyskiwany jest za pośrednictwem przeglądarki internetowej, bez zastosowania bram dostępu. Natomiast szybkim kanałem dostępu, gdzie pojawiają się bieżące informacje jest profil Instytut Politologii UO na Facebooku²⁹. Na profilu regularnie zamieszczane są dotyczące m.in. dostępności poszczególnych pracowników, jak i relacje z działań podejmowanych przez studentów w ramach realizowanych programów studiów, naukowej aktywności poza zajęciami, a także wiadomości na temat inicjatyw naukowo-badawczych realizowanych przez pracowników. Odbiorcami tych treści są głównie studenci Instytutu.

W przeszłości Zespół korzystał również z Twittera³⁰, lecz zainteresowanie społeczności i grup odbiorców było niewielkie. Skoncentrowano się zatem na doskonaleniu już podejmowanych działań i rozwijaniu projektów skierowanych do konkretnych grup odbiorców. Przykładem może być ustanowienie strony Centrum Zawodowej Aktywizacji Studentów³¹, gdzie znajdują się wszystkie informacje potrzebne studentom-praktykantom; studentom, którzy zastanawiają się nad rozwojem kariery zawodowej. Najnowszym pomysłem Zespołu jest uruchomienie profilu Instytutu w serwisie LinkedIn, dzięki czemu możliwy będzie profesjonalny kontakt Instytutu z absolwentami i otoczeniem gospodarczym³².

27 Materiały do pobrania ze strony: <http://politologia.uni.opole.pl/jakosc-ksztalcenia/>

28 Adres: www.politologia.uni.opole.pl

29 Adres: www.facebook.com/InstytutPolitologiiUo

30 Adres: <https://twitter.com/PolitologiaUO>

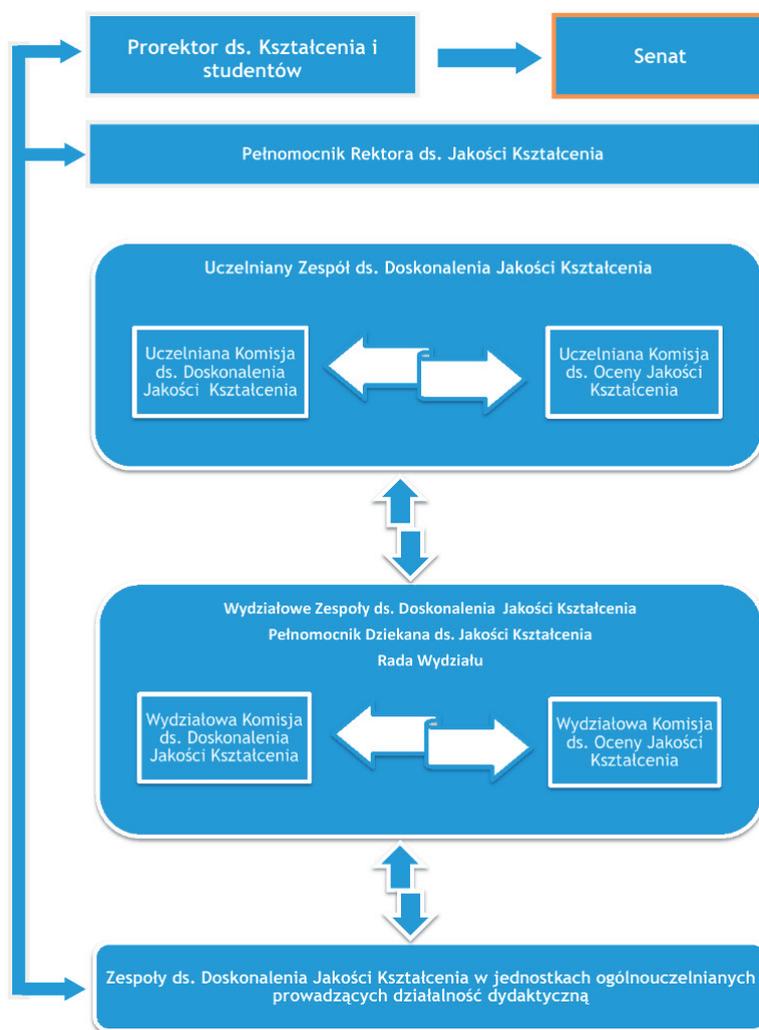
31 Adres: www.czas.uni.opole.pl

32 Adres: https://pl.linkedin.com/company/instytut-politologii-universytetu-opolskiego?trk=ppro_cprof

Do bieżącego administrowania i zarządzania danymi studentów, a więc podstawową bazą agregacyjną jest serwis USOS, w ramach którego, dzięki nakładce USOSweb studenci lub prowadzący zajęcia mają możliwość monitorowania procesu kształcenia³³.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

System Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim stanowi zbiór wzajemnie powiązanych elementów związanych z całym procesem kształcenia studenta, mających wpływ na jego właściwy przebieg i wysoką jakość:

Uzupełnieniem powyższej struktury jest Zespół Jakości Kształcenia, działający w Instytucie Politologii, powołany w roku akademickim 2015/16, by sprostać wyzwaniom misji zapewnienia jakości kształcenia w możliwie najbardziej efektywny sposób.

Uczelniany System Doskonalenia Jakości Kształcenia obejmuje studentów wszystkich form i poziomów studiów, doktorantów i słuchaczy wszelkiego rodzaju form kształcenia ustawicznego oraz

33 Adres: www.usosweb.uni.opole.pl

pracowników Uniwersytetu Opolskiego. Podstawowym celem Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia jest zapewnienie nauczania na najwyższym poziomie zgodnie z obowiązującymi założeniami Polskich Ram Kwalifikacji. Cel ten jest osiągnięty poprzez zadania realizowane przez Uczelniany Zespół Doskonalenia Jakości Kształcenia powołany Zarządzeniem Rektora UO. System Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim jest opracowany zgodnie z europejskimi standardami i wskazówkami dotyczącymi wewnętrznego zapewnienia jakości w instytucjach szkolnictwa wyższego³⁴.

Uczelniany System Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim uwzględnia specyfikę wydziałów i innych jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną. Wydziały i jednostki ogólnouczelniane samodzielnie opracowują szczegółowe procedury, dopasowując je do specyfiki swego działania, jednakże z zachowaniem ogólnouczelnianych wytycznych w zakresie doskonalenia jakości kształcenia.

Warto zwrócić szczególną uwagę na procedury USDJK, które zostały wdrożone na każdym ze szczebli zarządzania procesem kształcenia – w tym również na poziomie wydziału i instytutu. Poniżej prezentujemy konkretne elementy systemu USDJK:

Element	Oznaczenie procedury na poziomie uczelni	Oznaczenie procedury na poziomie wydziału	Oznaczenie procedury na poziomie instytutu
Ogólna procedura doskonalenia jakości kształcenia – oznaczenie procedur	SDJK-O-U1	SDJK-O-WNS1	
Procedura tworzenia, modyfikowania kierunków studiów i specjalności	SDJK-O-U2	SDJK-O-WNS2	
Procedura tworzenia studiów doktoranckich i projektowania programów studiów doktoranckich w UO	SDJK-O-U3	SDJK-O-WNS3	
Procedura tworzenia studiów podyplomowych i kursów	SDJK-O-U4	SDJK-O-WNS4	
Procedura weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia oraz oceniania studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych	SDJK-O-U5	SDJK-O-WNS5	
Procedura oceny wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia	SDJK-O-U6	SDJK-O-WNS6	
Procedura monitorowania karier zawodowych absolwentów	SDJK-O-U7	SDJK-O-WNS7	
Procedura oceny nauczyciela akademickiego dokonana przez studenta	SDJK-O-U8	SDJK-O-WNS8	
Procedura oceny jakości kształcenia dokonana przez nauczyciela akademickiego	SDJK-O-U9	SDJK-O-WNS9	

34 Polityka Jakości Kształcenia Uniwersytetu Opolskiego, <http://uni.opole.pl/page/952/polityka-jakosci-ksztalcenia-uniwersytetu-opolskiego>

Procedura procesu dyplomowania	SDJK-O-U10	SDJK-O-WNS10	SDJK-O-WNS_IP-10
Procedura odbywania i dokumentowania praktyk studenckich	SDJK-O-U11	SDJK-O-WNS11	SDJK-O-WNS_IP-11
Procedura hospitacji zajęć	SDJK-O-U12	SDJK-O-WNS12	
Procedura oceny jakości kształcenia dokonana przez absolwentów Uniwersytetu Opolskiego	SDJK-O-U13	SDJK-O-WNS13	
Procedura określania i zaliczania różnic programowych	SDJK-O-U14	SDJK-O-WNS14	
Procedura uznawalności w Uniwersytecie Opolskim efektów uczenia się uzyskanych poza edukacją formalną	SDJK-O-U15	SDJK-O-WNS14	

Polityka jakości kształcenia wynika z strategii rozwoju Uniwersytetu Opolskiego. Celem strategicznym polityki jakości kształcenia jest zapewnienie edukacji na najwyższym poziomie, tak aby absolwenci Uniwersytetu Opolskiego:

- Posiadali wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne na najwyższym poziomie;
- Byli przygotowani do wyzwań współczesnego świata oraz potrzeb i oczekiwań rynku pracy;
- Prezentowali wysokie standardy etyczne oraz silne poczucie zaangażowania społecznego w działalność zawodowej;

Dążąc do osiągnięcia tego celu wyznaczono zgodne z misją i wizją Uczelni następujące kierunki polityki jakości kształcenia:

1. Realizowanie procesu kształcenia zgodnego z Krajowymi i Europejskimi Ramami Kwalifikacji;
2. Przekazywanie studiującym wiedzy opartej o aktualny stan nauki oraz najnowsze kierunki jej rozwoju, w dziedzinach i dyscyplinach badań prowadzonych przez Uczelnię;
3. Stałe doskonalenie oferty edukacyjnej, dostosowanej do oczekiwań studentów oraz aktualnych tendencji na rynku pracy;
4. Stałe doskonalenie stosowanych metod dydaktycznych w celu poprawy efektów kształcenia;
5. Kształcenie i promowanie kadr naukowych;
6. Angażowanie przedstawicieli studentów do współuczestniczenia w doskonaleniu procesów kształcenia i obsługi administracyjnej;
7. Budowanie i szerzenie kultury jakości wśród studentów i pracowników uczelni;
8. Budowanie systemu gromadzenia i analizowania informacji od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych;
9. Rozwój współpracy międzynarodowej w zakresie badań naukowych oraz wyjazdów studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych do uczelni zagranicznych.

Realizacja kierunków polityki jakości kształcenia prowadzić powinna do rozwoju intelektualnego, naukowego i osobowego studentów, doktorantów i kadry akademickiej oraz do wzmocnienia potencjału i konkurencyjność Uniwersytetu Opolskiego. Realizację polityki jakości kształcenia nadzoruje

Rektor UO, a za realizację i doskonalenie odpowiada Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Senacka Komisja ds. kształcenia. Ponadto wszyscy członkowie społeczności uniwersyteckiej: władze uczelni, pracownicy naukowo-dydaktyczni, pracownicy administracji, studenci, doktoranci zobligowani są do realizacji zadań wynikających z celów i procedur przyjętych w Uczelnianym Systemie Doskonalenia Jakości kształcenia.

Niezwykle istotne staje się zwrócenie uwagi na dwa elementy, w których Instytut Politologii nie tylko wdraża i realizuje procedury ogólnouniwersyteckie, ale również proponuje własne rozwiązania, nawiązując tym samym do możliwości, które stwarza Wydziałowy System Jakości Kształcenia³⁵.

Po pierwsze są to działania podejmowane w zakresie zapobiegania plagiatom i ich wykrywania – zgodnie z procedurą dyplomowania promotor pracy dyplomowej zobowiązany jest do umieszczenia tekstu pracy dyplomowej w Archiwum Prac Dyplomowych w systemie USOS. Praca ta jest poddawana automatycznej kontroli antyplagiatowej przez system OSA, a promotor otrzymuje raport dot. zastrzeżeń do weryfikowanej pracy. Jednakże w Instytucie Politologii pracownicy zachęceni są do korzystania z systemu OSA również w przypadku prowadzonych przedmiotów, w wyniku których powstają prace pisemne m.in. analizy, eseje, referaty etc. Dzięki temu pracownicy zyskali efektywnie narzędzie weryfikacji poprawności prac, a studenci Instytutu Politologii mają pełną świadomość, iż ich praca – także na poziomie danego przedmiotu – może zostać zweryfikowana przez system antyplagiatowy.

Drugim elementem jest kwestia monitoringu karier zawodowych absolwentów oraz wykorzystanie wniosków w procesie doskonalenia jakości kształcenia. W tym przypadku oprócz działań realizowanych na poziomie Uniwersytetu, monitorowanie karier absolwentów prowadzone jest w Instytucie Politologii w ramach projektu absolwenckiego, realizowanego przez Centrum Zawodowej Aktywizacji Studentów IP, koordynującego również program praktyk zawodowych. W ramach drugiej edycji projektu badawczego „Absolwent IP 2.0” została przeprowadzona ankietyzacja absolwentów kierunków prowadzonych w Instytucie Politologii, a także podjęto działania, skierowane do pracodawców absolwentów Instytutu Politologii. Bezpośredni przełożeni oraz osoby nadzorujące pracę absolwentów zostali przebadani pod kątem poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji zawodowych absolwentów Instytutu. We wstępnie opracowanych badaniach żaden z pracodawców nie zgłosił poważnych zastrzeżeń w zakresie spełnienia pokładanych w absolwentach oczekiwań. Należy jednakże wspomnieć o niezwykle wysokim poziomie tychże, który w znaczny sposób wykracza poza utrwalony w społecznym wyobrażeniu standard. Zatem podjęcie próby jego wypełnienia przez Absolwentów Instytutu Politologii świadczy o bardzo dużym zasobie wiedzy, umiejętności i kompetencji, które uzyskali w trakcie studiów w Instytucie Politologii.

Najważniejszym elementem systemu doskonalenia jakości kształcenia w Instytucie Politologii jest w dalszym ciągu działalność operacyjna Zespołu Jakości Kształcenia i przeniesienia ciężaru konsultacyjnego na poziom specjalistów, posiadających wiedzę, umiejętności i kompetencje, by oferować wsparcie we wszystkich sprawach kluczowych dot. systemu kształcenia w Instytucie Politologii. Dzięki efektywnemu działaniu Zespołu udało się stworzyć system doskonalenia jakości kształcenia, który swym zasięgiem znacznie wybiega poza standard, wynikający z przepisów ustawowych, a jest nie tyl-

35 Jakość Kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych, <http://wns.uni.opole.pl/nowa-jakosc/>

ko wymogiem konieczności i praktyki działania, lecz sposobem Instytutu Politologii na stworzenie nowej, lepszej rzeczywistości kształcenia studentów.

W ramach cyklicznych posiedzeń Zespołu analizowane są bieżące problemy i wyzwania dot. jakości kształcenia, jak też inicjowane są również konkretne działania, będące odpowiedzią na przedstawioną diagnozę. Warto tutaj wspomnieć o dwóch projektach – Laboratorium Dydaktyki Instytutu Politologii, powołanym do życia wiosną 2018 roku oraz Radzie Starostów Instytutu Politologii, która kolejny raz wznowi działalność. Dwa projekty, jeden o charakterze innowacyjnym, drugi będący powrotem do funkcjonującego już rozwiązania, dobrze obrazują sposób działania samego Zespołu Jakości Kształcenia, skoncentrowanego na dbaniu o doskonalenie jakości kształcenia w konkretnym czasie i przestrzeni.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej, została przygotowana z uwzględnieniem opinii trzech grup interesariuszy: kadry naukowej, pracowników oraz przedstawicieli otoczenia zewnętrznego

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	<p>Dostosowującą się strukturą programu studiów i uniwersalny charakter nabywanych przez studentów kompetencji; dynamiczne wprowadzanie zmian dotyczących specjalizacji, program studiów zwiększający kompetencje studenta na rynku pracy (intensywne działania na rzecz wspierania studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy). Optymalna liczba kierunków realizowanych w Instytucie Politologii</p> <p>Przyjazne środowisko dla studenta w ramach bieżącej pracy dydaktycznej i konsultacji. Cykliczne konsultacje ze studentami w sprawie prowadzonych zajęć. Wspieranie studentów w rozwoju, aktywne koła naukowe i media studenckie oraz projekty rozwoju zawodowego</p> <p>Dobra i fachowa kadra o wysokim stopniu dostępności. Merytoryczne przygotowanie kadry naukowej. Kadra składająca się ze znakomitych teoretyków i praktyków</p> <p>Innowacyjne metody dydaktyczne. Przedmioty prowadzone w języku angielskim, duża różnorodność kulturowa wśród studentów. Ogromne możliwości rozwoju kulturowego (Erasmus, programy zagraniczne) oraz zawodowego (praktyki). Jasno wytyczone kryteria dot. realizacji praktyki zawodowej oraz organizacji zajęć. Nieszablonowe metody nauczania</p>	<p>Niski poziom świadomości studentów dotyczącej budowania systemu wiedzy; niski poziom „uświadczenia wartości wiedzy”</p> <p>Akcyjne zaangażowanie studentów; brak możliwości angażu procesowego oraz obliczonego w dłuższej perspektywie czasowej pracy; braki wynikające z procesu kształcenia na niższych szczeblach systemu edukacji</p> <p>Niewystarczająca infrastruktura do prowadzenia zajęć warsztatowych, starzejąca się zasoby pomocy dydaktycznych (rzutniki, laptopy itp)</p> <p>Niski poziom wynagrodzenia oferowanego usługobiorcom</p>

Ustawa 2.0, może przynieść pozytywne zmiany dla rozwoju Instytutu Politologii i tym samym kierunku „Politologia” (m.in. większy nacisk na łączenie badań naukowych z dydaktyką akademicką oraz poszerzenie dyscypliny naukowej o administrację)

Lokalna i regionalna specyfika; województwo na pograniczu o zróżnicowanych doświadczeniach kulturowych generują unikalne możliwości wykorzystania badawczego i dydaktycznego. Wysoki poziom współpracy z otoczeniem zewnętrznym

Otwartość i zaangażowanie przedstawicieli otoczenia zewnętrznego; włączanie ich w proces dydaktyczny (eksperci, specjaliści – zajęcia specjalności). Doświadczenie w realizacji projektów z interesariuszami zewnętrznymi. Programy stażowe realizowane przez IP.

W związku z napływem studentów zagranicznych **konieczność ciągłego rozwoju kadry i programów**, twórcza konieczność reagowania po stronie zarządzających i kadry na wymagania związane z internacjonalizacją w wymiarze kulturowym („uczenie się Innego”)

Ustawa 2.0, może przynieść negatywne zmiany dla rozwoju Instytutu Politologii i tym samym kierunku „Politologia” (m.in. brak jasno określonych wariantów brzegowych reformy, co powodują presję na nieustanne dostosowywanie, ale bez jasno sprecyzowanych celów)

Procesy demograficzne, które prowadzą do zmniejszenia liczby studentów oraz spadku średniego poziomu ich kompetencji

Biurokratyzacja uczelni oznaczająca konieczność poświęcania uwagi przez kadre nie procesowi kształcenia, ale kwestiom formalnym

Obniżenie etosu uniwersytetu, pogłębiające się postrzeganie uniwersytetu jako „miejsca dającego konkretny zawód”, instrumentalizacja wykształcenia i wiedzy jako takiej

Zagrożenia o charakterze ekonomicznym (studenci często pracują, co wpływa na jakość ich studiowania)

UNIwersYTET OPOLSKI
Wydział Nauk Społecznych
45-052 (Pieczęć uczelni) 48
tel. 77 452 74 01 do 03, fax 77 452 74 00

DZIEKAN
Wydziału Nauk Społecznych

Dr hab. Anna Weissbrodt-Koziarska, prof. UO

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

Rektor
Uniwersytetu Opolskiego

prof. dr hab. Marek Masnyk

.....
(podpis Rektora)

Opole....., dnia 10.04.2019r.
(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³⁶

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	32	25
	II	21	31
	III	12	25
II stopnia	I	25	21
	II	21	25
Razem:		111	127

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2018	32	10
	2017	28	10
	2016	brak naboru	brak obron
II stopnia	2018	27	8
	2017	25	13
	2016	32	16
Razem:		144	57

³⁶ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861)³⁷.

I poziom studiów – studia licencjackie	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/ Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	Liczba semestrów: 6 Liczba ECTS: 180
Łączna liczba godzin zajęć	1935
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	104
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	146
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nauki humanistyczne: 5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	79
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	90 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godzin
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	n/d
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	n/d

37 Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Tabela 4. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861)³⁸.

II poziom studiów – studia uzupełniające magisterskie	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/ Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	Liczba semestrów: 4 Liczba ECTS: 120
Łączna liczba godzin zajęć	885
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	65
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	108
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nauki humanistyczne: 5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	55
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	n/d
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	n/d
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	n/d
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	n/d
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	n/d

38 Tabele należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów³⁹

Studia pierwszego stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
B. Przedmioty podstawowe (z wyłączeniem: <i>Filozofii</i> , <i>Socjologii</i> i <i>Ekonomii</i> , <i>Wprowadzenia do studiowania</i> oraz <i>Prawoznawstwa</i>)	Wykład / ćwiczenia	135	15
C. Przedmioty kierunkowe	Wykład / ćwiczenia	795	66
MODUŁ: Translatoria (wybór)	Konwersatorium	30	2
MODUŁ: Seminarium dyplomowe (wybór)	Konwersatorium	60	12
MODUŁ: Przedmioty specjalności (wybór)	Wykład / konwersatorium	510	51
Razem:		1530	146

Studia drugiego stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
B. Przedmioty podstawowe (z wyłączeniem <i>HWE</i>)	Wykład / ćwiczenia / konwersatorium	195	23
C. Przedmioty kierunkowe (z wyłączeniem <i>PGE</i>)	Wykład / ćwiczenia / konwersatorium	315	36
MODUŁ: Wykłady monograficzne (wybór)	Wykład	120	24
MODUŁ: Seminarium magisterskie (wybór)	Konwersatorium	210	25
MODUŁ: Przedmioty specjalności (wybór)	Wykład / konwersatorium	840	108
Razem:		795	106

39 Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

**Tabela 6. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich /
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁴⁰**

Nie dotyczy.

---

⁴⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁴¹

Studia I stopnia

Nazwa programu/ zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Język obcy	Konwersatorium (lektorat)	II-V (dwa semestry studiów)	Stacjonarna	Do wyboru spośród oferty SJO UO	wszyscy studenci poziomu licencjackiego (tabela I)
Aktualnie tylko III rok studiów // zgodnie z programem studiów 2015/2016					
Translatorium 6	Konwersatorium	VI	Stacjonarna	Do wyboru (w przeszłości: angielski, niemiecki, rosyjski)	25 (dwie grupy translatoryjne)

Studia II stopnia

Nazwa programu/ zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Specjalność Europa Master	Wszystkie zajęcia: wykłady, ćwiczenia, konwersatoria i seminaria	I-IV	Stacjonarna	Angielski: I i II semestr, Francuski: III semestr. Na czwartym semestrze w zależności od wyboru studentów.	wszyscy studenci specjalności Europa Master
Specjalistyczny język obcy	Ćwiczenia	I	Stacjonarna	Do wyboru (w przeszłości: angielski, niemiecki, rosyjski)	4

41 Tabele należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Tylko dla II roku studiów // program studiów 2018/19					
Translatorium 3	Konwersatorium	IV	Stacjonarna	Do wyboru (w przeszłości: angielski, niemiecki, rosyjski)	9

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861).
Załączono w folderze: Załączniki_POL / 1. Program_studiów /
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
Załączono w folderze: Załączniki_POL / 2. Obsada_zajęć /
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
Załączono w folderze: Załączniki_POL / 3. Harmonogram_zajęć /
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:
Załączono w folderze: Załączniki_POL / 4. Charakterystyka_nauczycieli /
5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
Nie dotyczy. W uzasadnieniu uchwały Prezydium w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę nie sformułowano zaleceń o charakterze naprawczym.
6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
Załączono w folderze: Załączniki_POL / 6. Charakterystyka_wyposażenia /
7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany wg lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować wg. przykładowego wzoru:
Załączono w folderze: Załączniki_POL / 7. Wykaz_tematów /